

Kancelária Rady pre mediálne služby

Pracovný materiál Kancelárie Rady na zasadnutie Rady pre mediálne služby dňa 21. 5. 2025

Predmet: Odvolanie proti rozhodnutiu Rady č. RL/59/2024 zo dňa 18. 12. 2024
(správne konanie č. 0005/SKO/2025 (predch. č. 0109/SKO/2024))

Účastník konania: Slovenská televízia a rozhlas

Správny orgán: Rada pre mediálne služby

Prílohy: rozhodnutie Rady č. RL/59/2024 zo dňa 18. 12. 2024
odvolanie účastníka konania Slovenská televízia a rozhlas proti rozhodnutiu Rady
č. RL/59/2024

Dátum: 14. 5. 2025

NÁVRH UZNESENIA:

Rada pre mediálne služby (ďalej len „Rada“) v pléne ako príslušný odvolací orgán podľa § 112 ods. 1 písm. a) zákona č. 264/2022 Z. z. o mediálnych službách (ďalej len „zákon č. 264/2022 Z. z.“) v súlade so zákonom č. 71/1967 Zb. o správnom konaní v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 71/1967 Zb.“) vo veci odvolania účastníka konania Slovenská televízia a rozhlas, sídlom Mlynská dolina, 845 45 Bratislava, IČO 56 398 255, proti rozhodnutiu Rady č. RL/59/2024 zo dňa 18. 12. 2024, podľa § 59 ods. 2 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (správny poriadok) (ďalej len „zákon č. 71/1967 Zb.“) odvolanie účastníka konania

zamietla

a rozhodnutie Rady č. RL/59/2024 zo dňa 18. 12. 2024

potvrďuje.

Úloha:

Kancelária Rady vyhotoví rozhodnutie a zašle ho podávateľovi odvolania.

T: 23. 6. 2025

Z: PO

* * *

Rada na svojom zasadnutí dňa 3. 7. 2024 začala správne konanie voči vysielateľovi Slovenská televízia a rozhlas vo veci možného porušenia § 25 písm. b) zákona č. 264/2022 Z. z. v súvislosti s tým, že na programovej službe Jednotka dňa 5. 4. 2024 o cca 19:00 hod. odvysielal program *Správy RTVS*, v ktorom mohlo dôjsť k porušeniu povinnosti zabezpečiť objektivnosť a nestrannosť spravodajského programu.

Predmetné správne konanie bolo začaté voči vysielateľovi Slovenská televízia a rozhlas, pretože dňa 1. 7. 2024 nadobudol účinnosť zákon č. 157/2024 Z. z. o Slovenskej televízii a rozhlase a o zmene niektorých zákonov (ďalej len „zákon č. 157/2024 Z. z.“), ktorým bola zrušená Rozhlas a televízia Slovenska a ktorým bola zriadená Slovenská televízia a rozhlas ako verejnoprávna, národná, nezávislá, informačná, kultúrna a vzdelávacia inštitúcia, ktorá okrem iného poskytuje službu verejnosti v oblasti televízneho vysielania a rozhlasového vysielania. Podľa § 30 ods. 1 zákona č. 157/2024 Z. z. „*Rozhlas a televízia Slovenska zriadená podľa doterajších predpisov sa ku dňu účinnosti tohto zákona zrušuje. Slovenská televízia a rozhlas sa ku dňu účinnosti tohto zákona stáva právnym nástupcom Rozhlasu a televízie Slovenska a preberá všetky jeho práva a povinnosti ku dňu účinnosti tohto zákona.*“

Oznámenie o začatí správneho konania bolo účastníkovi konania doručené dňa 31. 7. 2024, na základe čoho sa začalo správne konanie č. 0005/SKO/2025 (predch. č. 0109/SKO/2024). Účastník konania bol súčasne vyzvaný, aby v lehote najneskôr do 10 dní od doručenia oznámenia v súlade s § 33 ods. 1 a § 34 ods. 3 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní zaslal svoje stanovisko, prípadne navrhol dôkazy a vyjadril sa k podkladom pre rozhodnutie v predmetnom správnom konaní. Súčasne bol účastník konania upozornený, že pokiaľ svoje práva v stanovenej lehote nevyužije, Rada môže rozhodnúť vo veci aj bez jeho stanoviska, pokiaľ uzná, že podklady a dôkazy zhromaždené v správnom konaní sú dostačujúce podľa § 46 správneho poriadku. Prílohou oznámenia o začatí správneho konania bol záznam vysielania programu *Správy RTVS* odvysielaného na programovej službe Jednotka dňa 5. 4. 2024 o cca 19:00 hod. a prepis/popis skutkového stavu.

Dňa 19. 8. 2024 bolo Rade doručené vyjadrenie účastníka konania k predmetu správneho konania.

Rada sa po získaní všetkých podkladov pre rozhodnutie oboznámila so skutkovým stavom a v správnom konaní č. 0005/SKO/2025 (predch. č. 0109/SKO/2024) rozhodla dňa 18. 12. 2024 **rozhodnutím č. RL/59/2024** (ďalej aj „napadnuté rozhodnutie Rady“).

Výrok rozhodnutia Rady č. RL/59/2024 zo dňa 18. 12. 2024 znie nasledovne:

*„Rada pre mediálne služby (ďalej len „Rada“) ako orgán príslušný podľa § 109 a § 110 zákona č. 264/2022 Z. z. o mediálnych službách (ďalej len „zákon č. 264/2022 Z. z.“) v senáte 1 zloženom z predsedníčky senátu doc. PhDr. Anikó Dušíkovej, CSc. a členov senátu Ivana Bindasa a PhDr. Marty Danielovej, v súlade so zákonom č. 71/1967 Zb. o správnom konaní v znení neskorších predpisov, rozhodla, že účastník správneho konania č. 0109/SKO/2024, Slovenská televízia a rozhlas, sídlom Mlynská dolina, 845 45 Bratislava, IČO 56 398 255, **porušil povinnosť ustanovenú v § 25 písm. b) zákona č. 264/2022 Z. z.** tým, že na programovej službe Jednotka dňa 5. 4. 2024 o cca 19:00 hod. odvysielal program Správy RTVS, a v rámci neho spravodajský príspevok s názvom „V Prahe debatovali o verejnoprávnosti“, ktorý obsahoval kritické vyjadrenia na adresu návrhu zákona o médiách verejnej služby na Slovensku (návrhu zákona o Slovenskej televízii a rozhlase), a to **bez toho, aby príspevok obsahoval alebo sprostredkoval vyjadrenie alebo stanovisko predkladateľov alebo zástancov tohto návrhu zákona**, čím prišlo k nezabezpečeniu objektívnosti a nestrannosti spravodajského programu, za čo mu ukladá podľa ustanovenia § 134 písm. a) zákona č. 264/2022 Z. z. sankciu – **upozornenie na porušenie zákona.**“*

Podkladom pre rozhodnutie Rady č. RL/59/2024 boli záznam vysielania programu Správy RTVS odvysielaného na programovej službe Jednotka dňa 5. 4. 2024, prepis/popis skutkového stavu a vyjadrenie účastníka konania.

Voči uvedenému rozhodnutiu Rady č. RL/59/2024 bolo prípustné odvolanie podľa § 53 a nasl. zákona č. 71/1967 Zb. Rozhodnutie Rady č. RL/59/2024 bolo účastníkovi konania Slovenská televízia a rozhlas (ďalej len „účastník konania“) doručené dňa 24. 2. 2025. Účastník konania v zákonnej lehote podal voči uvedenému rozhodnutiu Rady č. RL/59/2024 **odvolanie**. Odvolanie účastníka konania bolo Rade doručené dňa 10. 3. 2025.

* * *

Podľa predchádzajúcej právnej úpravy zákona č. 308/2000 Z. z. o vysielaní a retransmisii nebolo možné sa voči rozhodnutiam Rady odvolať, ale bolo možné voči jej rozhodnutiam podať iba správnu žalobu na Krajský súd v Bratislave podľa Správneho súdneho poriadku. Táto situácia sa zmenila prijatím zákona č. 264/2022 Z. z., ktorý zaviedol dvojinštančnosť rozhodovania Rady, čo znamená, že v prvom stupni rozhoduje o porušení zákona č. 264/2022 Z. z. trojčlenný senát Rady a o prípadnom odvolaní rozhoduje plénum. Uvedené vyplýva z § 112 zákona č. 264/2022 Z. z.

Podľa § 225 ods. 1 zákona č. 264/2022 Z. z.: „Na konanie podľa tohto zákona sa vzťahuje správny poriadok okrem ustanovení § 23 v časti neprístupnenia zápisníc o hlasovaní a § 9 ods. 2, § 49, § 57, § 61 až 68 správneho poriadku.“

Rada je teda v správnych konaniach povinná postupovať podľa zákona č. 71/1967 Zb., čiže podľa správneho poriadku. Vo vyššie uvedenom ustanovení sú zároveň vylúčené niektoré ustanovenia správneho poriadku, ktoré sa na konanie Rady nevzťahujú. Z toho vyplýva, že ostatné ustanovenia správneho poriadku sa na konanie vzťahujú a Rada musí postupovať v súlade s nimi. Správny poriadok sa podľa § 1 ods. 1 vzťahuje na konanie, v ktorom v oblasti verejnej správy správne orgány rozhodujú o právach, právom chránených záujmoch alebo povinnostiach fyzických osôb a právnických osôb, čo je aj prípad konaní vedených Radou.

Podľa § 225 ods. 2 zákona č. 264/2022 Z. z.: „Ak tento zákon neustanovuje inak, voči prvostupňovému rozhodnutiu regulátora sa možno odvolať.“

V prípade porušenia povinnosti ustanovenej v § 25 písm. b) zákona č. 264/2022 Z. z. tento zákon neustanovuje inak, a preto bolo možné podať odvolanie proti rozhodnutiu Rady č. RL/59/2024 podľa § 53 a nasl. zákona č. 71/1967 Zb.

Podľa § 54 ods. 1 zákona č. 71/1967 Zb. sa odvolanie podáva na správnom orgáne, ktorý napadnuté rozhodnutie vydal, čiže v tomto prípade Rade. Odvolacím orgánom je v tomto prípade plénum Rady podľa § 112 ods. 1 zákona č. 264/2022 Z. z.

Podľa § 59 ods. 1 až 3 zákona č. 71/1967 Zb.:

„(1) Odvolací orgán preskúma napadnuté rozhodnutie v celom rozsahu; ak je to nevyhnutné, doterajšie konanie doplní, prípadne zistené vady odstráni.

(2) Ak sú pre to dôvody, odvolací orgán rozhodnutie zmení alebo zruší, inak odvolanie zamietne a rozhodnutie potvrdí.

(3) Odvolací orgán rozhodnutie zruší a vec vráti správnomu orgánu, ktorý ho vydal, na nové prejednanie a rozhodnutie, pokiaľ je to vhodnejšie najmä z dôvodov rýchlosti alebo hospodárnosti; správny orgán je právnym názorom odvolacieho orgánu viazaný.“

Odvolací orgán môže za podmienok ustanovených v zákone dospieť k týmto záverom:

a) odvolanie zamietne pre neprípustnosť alebo preto, lebo bolo podané oneskorene. V tomto prípade odvolací orgán prvostupňové rozhodnutie nepotvrdzuje;

b) odvolanie zamietne pre bezdôvodnosť a prvostupňové rozhodnutie potvrdí; tento postup prichádza do úvahy v prípadoch, keď odvolací orgán nezistí také nedostatky, pre ktoré by bolo treba považovať prvostupňové rozhodnutie za nezákonné, resp. nesprávne, a preto neprichádza do úvahy jeho zmena alebo zrušenie;

c) odvolaniu vyhovie a napadnuté rozhodnutie zruší. K takémuto postupu dochádza vtedy, ak je rozhodnutie nezákonné a vo veci netreba ďalej konať. Ide o prípady, keď pre rozpor s právnymi predpismi rozhodnutie vôbec nemalo byť vydané. Za takýto rozpor sa považujú uloženie povinnosti alebo udelenie práva v rozpore s objektívnym právom (napr. uloženie pokuty za priestupok, hoci nebolo spoľahlivo preukázané, že sa skutok stal);

d) odvolaniu vyhovie, napadnuté rozhodnutie zruší a vec vráti na nové konanie a rozhodnutie; tento postup prichádza do úvahy, ak boli zistené podstatné procesné vady a rozsah zisťovania skutkového stavu vyžaduje, aby ho vykonal správny orgán prvého stupňa a na základe nových zistení opätovne rozhodol vo veci. Pôjde najmä o prípady, keď treba vykonať príslušné procesné úkony na mieste, vypočuť svedkov s pobytom v obvode orgánu prvého stupňa a pod. Takýto postup je odôvodnený predovšetkým otázkami procesnej ekonomie (náhrady cestovných nákladov, rýchlosť konania a pod.). Dôležitým je aj fakt, že proti novému rozhodnutiu vo veci má účastník opätovne možnosť sa odvolať. Takýto postup by v prípade meritórneho druhostupňového rozhodnutia nemal;

e) odvolaniu vyhovie a napadnuté rozhodnutie zmení; k zmene rozhodnutia dôjde spravidla vtedy, ak bol skutkový základ zistený správne, ale prvostupňový orgán nesprávne aplikoval hmotnoprávny predpis, prípadne ak rozsah došetrenia nepresahuje možnosti druhostupňového orgánu. Pri zmene rozhodnutia môže ísť buď o čiastočnú zmenu, alebo o úplnú zmenu (v tomto prípade odvolací orgán svojím rozhodnutím prvostupňové rozhodnutie v celom rozsahu nahradí svojím rozhodnutím). Pri zmene rozhodnutia môže odvolací orgán zmeniť nielen výrokovú časť, ale aj odôvodnenie, prípadne ich časti. (napr. Sobihard, J.: Zákon o správnom konaní (Správny poriadok) – komentár. Iura Edition, 2012)

Vzhľadom na uvedené bolo pristúpené k posúdeniu odvolania účastníka konania.

* * *

Čo sa týka obsahu odvysielaného programu možno uviesť, že dňa 5. 4. 2024 bol na televíznej programovej službe Jednotka o cca 19:00 hod. odvysielaný program *Správy RTVS* a v rámci v čase o cca 19:19:18 hod. príspevok s názvom „V Prahe debatovali o verejnoprávnosti“. V príspevku na začiatku odznali informácie, že spustenie rozhlasového vysielania v bývalom Československu zobrazí pripravovaný seriál, pričom daný seriál bude mapovať vývoj od začiatku vysielania až po obdobie druhej svetovej vojny. Redaktorka následne poznamenala, že generálny riaditeľ Českého rozhlasu René Zavoral, ako prvý z riaditeľov verejnoprávnych médií v Česku, po zverejnení návrhu aktuálne diskutovaného zákona o zrušení RTVS a jej nahradení STVR vydal vyjadrenie na podporu RTVS. René Zavoral potom prezentoval názor, že na Slovensku prebieha pokus o likvidáciu systému verejnoprávnych médií a zároveň snaha o tvorbu nového systému štátnych médií. Redaktorka poukázala na to, že na rozdiel od Slovenska, sú české verejnoprávne médiá naďalej financované z koncesionárskych poplatkov, pričom v súčasnej dobe prebieha debata smerujúca k ich navýšeniu. Generálny riaditeľ Českej televízie Ján Souček následne kritizoval systém, v ktorom sú médiá verejnej služby finančne napojené na exekutívu. Generálny riaditeľ RTVS Ľuboš Machaj konštatoval, že pre politické elity je typické realizovať viaceré zmeny v prípade RTVS bez konzultácie so samotnou inštitúciou, ktorej sa to týka. Zo strany moderátorky bolo pripomenuté, že k zmene financovania RTVS došlo na sklonku roka 2022 a k zlúčeniu Slovenskej televízie a Slovenského rozhlasu ešte v roku 2011. Historik médií Martin Groman uviedol, že verejnoprávnosť ako koncept pochádza predovšetkým z povojnového Nemecka, pričom slúži ako obrana proti zneužívaniu vysielacích médií politikmi. Na záver redaktorka spomenula, že k slovenskému zákonu o médiách verejnej služby došlo viac ako tristo pripomienok, s ktorými sa momentálne zaoberá ministerstvo kultúry. Dodala, že pôvodný návrh zákona kritizuje aj Medzinárodné združenie verejnoprávnych médií ako nebezpečný pre demokraciu.

Účastník konania vo svojom odvolaní uviedol nasledovné:

„Správny orgán odôvodňuje uloženie sankcie účastníkovi konania pre údajné porušenie povinnosti zabezpečiť objektivitu a nestrannosť spravodajského programu v dôsledku kritických vyjadrení riaditeľa Českého rozhlasu Reného Zavorala a Európskej vysielacej únie na margo v tej dobe pripravovaného zákona o Slovenskej televízii a rozhlase, a to v rámci spravodajského príspevku s názvom „V Prahe sa debatovalo o verejnoprávnosti“. Podľa názoru správneho orgánu k uvedeným kritickým vyjadreniam neodznali v dostatočnej miere proti názory, resp. vyjadrenia z druhého názorového prúdu, čo mohlo viesť k nezabezpečeniu objektivity a nestrannosti spravodajského programu.

Hoci správny orgán vo svojom vyjadrení uznal, že v prípade predmetných kritických vyjadrení šlo o subjektívne názory respondentov daného spravodajského príspevku, ktoré nepodliehajú hodnoteniu z hľadiska ich pravdivosti, resp. objektivity či nestrannosti, na druhej strane skutočnosť, že k týmto hodnotiacim úsudkom podľa názoru správneho orgánu neodznali protiargumenty, viedla k záveru správneho orgánu o porušení povinnosti vysielateľa uvedenej v § 25 písm. b) mediálneho zákona.

Účastník konania si v súvislosti s uvedeným dovoľuje poukázať aj na rozhodnutie Najvyššieho správneho súdu Českej republiky zo dňa 05. mája 2010, sp. zn.: 7 As 23/2010, v ktorom súd uvádza: „Hodnotový soud obsažený v komentáři je vždy vyjádřením určitého názoru, jehož sankcionování by ve svém důsledku znamenalo omezení svobody projevu či projev cenzury, která je nepřipustná.“

Pokiaľ ide o samotné kritické vyjadrenia, kritiku verejnej záležitosti, ktorá je vykonávaná verejne pôsobiacimi osobami, takáto kritika je vyjadrením základného demokratického princípu právneho štátu, čo ju robí nie len dovolenou, ale aj potrebnou.

Posúdením kritiky verejných záležitostí verejne pôsobiacimi osobami sa zaoberal aj Najvyšší súd Českej republiky vo svojom rozhodnutí zo dňa 23. 02. 2012, sp. zn.: 30 Cdo 2230/2010: „Pri kritike verejnej

záležitosti vykonávanej verejne pôsobiacimi osobami platí z ústavného hľadiska prezumpcia o tom, že ide kritiku dovolenú. Ide o výraz demokratického princípu, o výraz participácie občianskej spoločnosti na veciach verejných."

Na tomto mieste si účastník konania dovoľuje poukázať aj na Nález Ústavného súdu zo dňa 07. 02. 2019, sp. zn : IV. ÚS 36/2018: „Prihlásenie sa k právnemu štátu a k jeho princípom tiež znamená, že diskusia o verejných problémoch má byť transparentná a široko otvorená a môže zahŕňať prudké, razantné, uštipačné, sarkastické a niekedy neprijemne ostré výpady či spravodlivo rozhorčené útoky vo vzťahu k verejným osobnostiam (verejným funkcionárom)."

Na uvedené skutočnosti poukazoval účastník konania už vo Vyjadrení k oznámeniu o začatí správneho konania zo dňa 19. 08. 2024, avšak správny orgán sa s nimi bez ďalšieho v odôvodnení rozhodnutia nevysporiadal."

K týmto argumentom účastníka konania je potrebné uviesť, že v napadnutom rozhodnutí sa výslovne uvádza, že v zmysle § 25 písm. b) zákona č. 264/2022 Z. z. úlohou a kompetenciou Rady v predmetnom správnom konaní *„nie je posudzovať opodstatnenosť kritických hodnotiacich úsudkov, ktoré odznali v predmetnom príspevku“*. Napadnuté rozhodnutie Rady teda v žiadnom prípade **neposudzovalo prípustnosť kritických vyjadrení** na adresu návrhu zákona o zrušení RTVS, **ani nesankcionovalo vysielateľa za odvysielanie týchto kritických vyjadrení**. V napadnutom rozhodnutí Rady sa výslovne uvádza, že úlohou Rady v predmetnom správnom konaní je *„posúdiť, či skutočnosť, že v predmetnom spravodajskom príspevku boli odvysielané takéto kritické hodnotiace úsudky, resp. vyjadrenia, si vyžadovala aj odvysielanie reakcie druhej strany sporu, a to v tom istom spravodajskom príspevku“*. Rada v napadnutom rozhodnutí výslovne uviedla, že *„v plnej miere uznáva, že kritické subjektívne názory, ktoré sú hodnotiacimi úsudkami, požívajú vysokú mieru slobody prejavu, avšak Rada v rámci posudzovania objektívnosti a nestrannosti programu neposudzuje opodstatnenosť alebo primeranosť týchto kritických vyjadrení, ani nerozhoduje o tom, či takéto kritické vyjadrenia mohli v programe odznieť, ale posudzuje iba to, či v programe bola zabezpečená názorová pluralita a či v ňom odznelo aj stanovisko druhej strany sporu“*. Rada v napadnutom rozhodnutí uviedla, že *„úlohou spravodajského príspevku nemusí byť to, aby ku každému kritickému vyjadreniu „v každom prípade“ odznel zároveň aj opačný názor na danú tému, a je potrebné sa vyhnúť tzv. mechanickému vyvažovaniu, avšak napríklad v prípade závažného politického sporu alebo závažného sporu o otázke verejnej politiky by mali v programe, resp. v príspevku zaznieť stanoviská oboch strán sporu a žiadna strana sporu by nemala byť zvýhodnená, resp. znevýhodnená tým, že v príspevku zaznie iba stanovisko jednej strany sporu“*.

Z vyššie uvedeného vyplýva, že Rada teda neposudzovala prípustnosť či dovoľenosť kritických vyjadrení na adresu návrhu zákona o zrušení RTVS, ale posudzovala otázku, či malo byť v tom istom spravodajskom príspevku odvysielané aj vyjadrenie druhej strany sporu k návrhu zákona o zrušení RTVS. Rada teda nesankcionovala vysielateľa za odvysielanie kritických vyjadrení na adresu návrhu zákona o zrušení RTVS, ale sankcionovala ho za to, že predmetný spravodajský príspevok neobsahoval ani nesprostredkoval vyjadrenie alebo stanovisko predkladateľov alebo zástancov tohto návrhu zákona. Argumentácia účastníka konania, že *„správny orgán vo svojom vyjadrení uznal, že v prípade predmetných kritických vyjadrení šlo o subjektívne názory respondentov daného spravodajského príspevku, ktoré nepodliehajú hodnoteniu z hľadiska ich pravdivosti, resp. objektívnosti či nestrannosti, na druhej strane skutočnosť, že k týmto hodnotiacim úsudkom podľa názoru správneho orgánu neodznali protiargumenty, viedla k záveru správneho orgánu o porušení povinnosti vysielateľa uvedenej v § 25 písm. b) mediálneho zákona“* sa preto nezakladá na správnej interpretácii argumentácie uvedenej v napadnutom rozhodnutí Rady.

Účastník konania vo svojom odvolaní tiež uviedol nasledovné:

„Správny orgán sa pritom vo svojom rozhodnutí nevysporiadal ani so skutočnosťou, že hlavnou témou predmetného spravodajského príspevku bola informácia o koprodukcii medzi Českým rozhlasom, TV Prima, STVR a Rolling Media a o začiatkoch rozhlasového vysielania v Československu. V rámci spravodajského príspevku ďalej odznali informácie o histórii rozhlasového vysielania, či historických zmenách v právnej úprave koncesii a ich porovnanie v oboch štátoch. Predmetné kritické vyjadrenia, ktorými správny orgán odôvodňuje porušenie povinnosti účastníka konania zabezpečiť objektivitu a nestrannosť spravodajského programu, tak odznali v spravodajskom príspevku len okrajovo, resp. v nepatrnej miere vzhľadom na trvanie celého spravodajského príspevku.“

K tomuto argumentu účastníka konania je potrebné uviesť, že z hľadiska dodržania zákonnej povinnosti objektivity a nestrannosti (a teda aj vyváženosti) nie je podstatné, čo účastník konania považuje za „hlavnú tému“ predmetného spravodajského príspevku. Ak by totiž bolo možné tvrdiť, že objektivitu a nestrannosť je potrebné zabezpečiť iba vo vzťahu k „hlavnej téme“ spravodajského príspevku, a nie aj vo vzťahu k iným témam obsiahnutým v príspevku, išlo by o popretie účelu zákonnej povinnosti objektivity, kedy by bolo možné vysielat' neobjektívne a nevyvážené spravodajstvo týkajúce sa iných ako „hlavných“ tém spravodajských príspevkov. Možno navyše podotknúť, že určovanie, čo je „hlavnou“ témou spravodajského príspevku a čo je „inou“ alebo „vedľajšou“ témou príspevku je veľmi subjektívne, a takéto subjektívne rozlišovanie by umožnilo vysielateľom vyhnúť sa dodržiavaniu zákonnej povinnosti objektivity a nestrannosti. Takýto výklad zákonnej povinnosti objektivity a nestrannosti je preto zjavne neprípustný.

Rovnako nie je možné súhlasiť s argumentom, že predmetné kritické vyjadrenia „odznali v spravodajskom príspevku len okrajovo, resp. v nepatrnej miere vzhľadom na trvanie celého spravodajského príspevku“. Išlo totiž o jediné vyjadrenia hodnotiace návrh zákona o zrušení RTVS, ktoré v predmetnom príspevku odznali, a preto ich nemožno bagatelizovať argumentom, že odznali iba „okrajovo“ alebo „v nepatrnej miere“. Takýmto prístupom k výkladu zákonnej povinnosti objektivity by sa navyše legitimizovalo vysielanie akýchkoľvek jednostranných kritických hodnotení odvysielaných bez ich vyváženosti inými relevantnými názormi, za podmienky, že by odznali iba „okrajovo“. Takýto výklad zákonnej povinnosti objektivity by popieral jej účel a preto je takýto výklad neprípustný.

Účastník konania vo svojom odvolaní tiež uviedol nasledovné:

„Účastník konania vo svojom vyjadrení k oznámeniu o začatí správneho konania zo dňa 19. 08. 2024 poukázal aj na skutočnosť, že Rada pre mediálne služby v rámci rešpektovania slobody prejavu vysielateľa, nie je oprávnená hodnotiť pri posudzovaní porušenia povinnosti podľa § 25 písm. b) mediálneho zákona dramaturgiu predmetného programu, či príspevku a určovať, aké osoby, či aké vyjadrenia mali v rámci odvysielaného programu, resp. príspevku odznieť.“

K tomuto argumentu účastníka konania správny orgán v odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol: „V rámci rešpektovania redakčnej slobody vysielateľa zakotvenej v § 16 ods. 1 zákona č. 264/2022 Z. z. nie je v predmetnom prípade vhodné, aby Rada výslovne stanovovala, ktorému konkrétnemu politikovi, ktorej konkrétnej osobe, ktorej konkrétnej strane alebo inštitúcii bolo potrebné dať vo vysielaní priestor na vyjadrenie. Avšak možno konštatovať, že stanovisko niektorého z týchto politikov alebo z týchto osôb možno považovať za relevantné, resp. významné vo vzťahu k obsahu príspevku.“

Na jednej strane teda správny orgán uznáva, že nie je vhodné, aby Rada pre mediálne služby zasahovala a určovala, čie vyjadrenia mali v rámci predmetného programu či príspevku odznieť, ostatne jej takáto právomoc nevyplýva ani z mediálneho zákona, na druhej však prichodné [pozn. Kancelária – účastník konania zrejme myslel protichodne] dodáva, že bolo potrebné, aby stanoviská takýchto osôb v príspevku odznali.

Vo vzťahu k hodnoteniu samotnej dramaturgie, resp. obsahu programov, si účastník konania dovoľuje opätovne poukázať na rozhodnutie Najvyššieho správneho súd Českej republiky zo dňa 05. mája 2010, sp. zn.: 7 As 23/2010, v ktorom súd uviedol: „Stěžovatelka však vystupovala v roli správního orgánu ukládajícího sankcie, nikoli v roli odborného recenzenta či manažera příslušné redakce, kterým by jistě příslušelo hodnotit předmětnou reportáž z hlediska její kvality.“

Správný orgán pri tom už v Oznámení o začatí správneho konania zo dňa 03. 07. 2024 uviedol: „Vysielateľ nesprostredkoval vyjadrenia predkladateľov návrhu zákona alebo ich dôvody predloženia návrhu zákona, ani z príspevku nebolo zrejmé, či vysielateľ poskytol priestor na vyjadrenie aj predkladateľom návrhu zákona.“

Z citovaného vyjadrenia správneho orgánu je teda zrejmé, že pri posudzovaní dodržania, resp. porušenia povinnosti uvedenej v § 25 písm. b) mediálneho zákona, priamo zasahoval do obsahu predmetného spravodajského príspevku, špecificky uviedol, vyjadrenia ktorých osôb mali v predmetnom spravodajskom príspevku odznieť. Z uvedeného teda vyplýva, že pri posudzovaní povinnosti vysielateľa zabezpečiť objektivitu a nestrannosť spravodajského programu, sa správny orgán obmedzil len na konkrétne osoby a ich vyjadrenia, a teda nie akékoľvek protichodné názory či protiargumenty ku kritickým vyjadreniam respondentov daného príspevku, pričom len odvysielaním týchto by bola zabezpečená objektivita a nestrannosť predmetného spravodajského príspevku.

Z uvedeného vyplýva, že správny orgán pri posudzovaní dodržania, resp. porušenia povinnosti uvedenej v § 25 písm. b) mediálneho zákona vo vzťahu k predmetnému spravodajskému príspevku prekročil svoju právomoc.“

K tejto argumentácii účastníka konania je potrebné uviesť, že možno súhlasiť s tým, že mediálny regulátor by nemal vystupovať v pozícii akéhosi odborného recenzenta kvality a úrovne žurnalistickej práce, a teda že by nemal každý nedostatok v žurnalistickej práci automaticky považovať za porušenie zákonnej povinnosti objektivity, ale že má právomoc rozhodovať iba o otázkach, ktoré mu zveruje zákon - a teda iba o porušení zákonnej povinnosti objektivity a nestrannosti. Napríklad Najvyšší správny súd Českej republiky v rozsudku č. k. 7 As 23/2010 – 73 z 5. 5. 2010, uviedol: „*Nejvyšší správní soud se shoduje se stěžovatelkou v tom, že názory vyslovené v reportáži lze v určitém úhlu pohledu považovat za intelektuálně ploché a odrážející ve společnosti převažující zjednodušené představy, které se mohou při bližším zkoumání ukázat jako nanejvýš sporné (stereotyp hamižných a mocichtivých církví, zejména pak církve katolické). Stěžovatelka [česká Rada pro rozhlasové a televizní vysílání – pozn. Kancelárie] však vystupovala v roli správního orgánu ukládajícího sankce, nikoli v roli odborného recenzenta či manažera příslušné redakce, kterým by jistě příslušelo hodnotit předmětnou reportáž z hlediska její kvality (tj. u názoru z hlediska jeho hloubky a promyšlenosti). Ač tedy lze jistě přemýšlet o tom, zda se reportáž dostatečně dokázala vyvarovat zaběhlých klišé, bezpochyby nebyly redakční komentáře, jež v ní zazněly, neslučitelné s demokratickými hodnotami, a a priori je nelze mít za neslučitelné s principy lidských práv. Nejednalo se ani o kritiku, která zcela postrádá věcný základ a pro kterou nelze nalézt žádné zdůvodnění.*“

K argumentácii účastníka konania, že „*Na jednej strane teda správny orgán uznáva, že nie je vhodné, aby Rada pre mediálne služby zasahovala a určovala, čie vyjadrenia mali v rámci predmetného programu či príspevku odznieť, ostatne jej takáto právomoc nevyplyva ani z mediálneho zákona, na druhej však (...) dodáva, že bolo potrebné, aby stanoviská takýchto osôb v príspevku odzneli*“ je však potrebné uviesť, že táto argumentácia nesprávne interpretuje napadnuté rozhodnutie Rady. Z napadnutého rozhodnutia Rady je totiž zrejmé, že Rada neurčila, stanovisko ktorých konkrétnych osôb má byť odvysielané alebo sprostredkované, že Rada neurčila, aký obsah má mať toto stanovisko, a Rada ani neurčila, akým spôsobom má byť toto stanovisko prezentované, ale vo výroku napadnutého rozhodnutia vymedzila strany sporu, ktorých stanovisko má byť prezentované, iba všeobecnými pojmami „predkladatelia alebo zástancovia tohto návrhu zákona“.

Ak sa účastník konania odvoláva na znenie oznámenia o začatí predmetného správneho konania, treba uviesť, že obsah oznámenia o začatí správneho konania vymedzuje iba možný obsah a rozsah porušenia zákona, ktorý sa v priebehu konania môže prehodnotiť, a záväzným rozhodnutím vymedzujúcim obsah povinnosti a jej porušenie, je až výrok napadnutého rozhodnutia Rady.

Podľa § 16 ods. 1 zákona č. 264/2022 Z. z. „Poskytovateľ obsahovej služby poskytuje obsahovú službu slobodne a nezávisle. Do jej obsahu možno zasahovať iba na základe zákona a v jeho medziach.“ Do redakčnej slobody vysielateľa teda možno zasiahnuť na základe zákona a v jeho medziach – **a jedným z prípadov, kedy možno zasiahnuť do redakčnej slobody je aj zabezpečenie rešpektovania povinnosti objektívnosti a nestrannosti spravodajských programov** v zmysle § 25 písm. b) zákona č. 264/2022 Z. z.

Možno konštatovať, že požadovanie toho, aby v spravodajskom programe odznelo stanovisko oboch strán závažného politického sporu alebo závažného sporu o otázke verejnej politiky, a to **bez toho**, aby Rada určila, stanovisko ktorých konkrétnych osôb má byť prezentované, bez toho, aby Rada určila, aký obsah má mať toto stanovisko, a bez toho, aby Rada určila, akým spôsobom má byť toto stanovisko prezentované (napr. odvysielané alebo iným spôsobom sprostredkované), a pri vymedzení strán sporu iba všeobecnými pojmami ako „predkladatelia alebo zástancovia tohto návrhu zákona“, **nepredstavuje nezákonný zásah do dramaturgie programu ani nezákonný zásah do redakčnej slobody**.

Možno podotknúť, že podstatou a úlohou spravodajského príspevku nemusí byť sprostredkovať za každú cenu „protinázory“ na vyjadrenia osôb oslovených v danom príspevku (a teda tzv. mechanické vyvažovanie), avšak napríklad v prípade závažného politického sporu alebo závažného sporu o otázke verejnej politiky by mali v programe, resp. v príspevku zaznieť stanoviská oboch strán sporu, aby žiadna strana sporu nebola zvýhodnená, resp. znevýhodnená v politickej súťaži tým, že v príspevku zaznie iba stanovisko jednej strany sporu.

Účastník konania vo svojom odvolaní tiež uviedol nasledovné:

„Na tomto mieste si účastník konania dovoľuje poukázať aj na skutočnosť, že s ohľadom na tému a obsah príspevku, ktorou bola primárne koprodukčná spolupráca pripravovaného seriálu o začiatkoch rozhlasového vysielania v Československu a jeho histórii, by práve zaradenie a odvysielanie protinázorov ku kritickým vyjadreniam riaditeľa Českého rozhlasu a Európskej vysielacej únie, viedlo k tzv. mechanickej, resp. falošnej vyváženosti, ktorá je v rozpore s povinnosťou vysielateľa zabezpečiť objektívnosť a nestrannosť spravodajského programu. Takouto mechanickou, resp. falošnou vyváženosťou sa ostatne zaoberá aj správny orgán v odôvodnení svojho rozhodnutia.“

K tomuto argumentu účastníka konania je potrebné uviesť, že argumentácia účastníka konania vychádza z nesprávnej interpretácie pojmu tzv. **mechanickej vyváženosti** (resp. tzv. falošnej vyváženosti).

Na objasnenie pojmu mechanickej vyváženosti treba uviesť, že z nálezů Ústavného súdu SR sp. zn. II. ÚS 307/2014 vyplýva, že účelom povinnosti objektivity nie je samoučelná a mechanická vyváženosť, ale účelom povinnosti objektivity je **ochrana ústavných hodnôt** uvedených v čl. 26 ods. 4 Ústavy SR – t. j. práv a slobôd iných, bezpečnosti štátu, verejného poriadku, ohrozenie verejného zdravia a mravnosti. Z účelu zákonnej povinnosti objektivity a z jej naviazanosti na vyššie uvedené ústavné hodnoty vyplýva, že rozhodovacia činnosť Rady pri posudzovaní objektivity programov nemôže vychádzať iba z mechanickej aplikácie vyváženosti, ale musí dbať na ochranu všetkých týchto ústavných hodnôt súčasne. Týmto hodnotami, ktoré je Rada povinná pri svojom rozhodovaní chrániť, je teda nielen právo verejnosti na prístup k dôveryhodným, nestranným, rozmanitým a vyváženým informáciám o veciach verejného záujmu, resp. právo verejnosti byť objektívne a nestranne informovaná o veciach verejného záujmu a spoločensky relevantných témach (ktoré možno podradiť

pod „práva iných“ v čl. 26 ods. 4 Ústavy SR), ale aj iné práva a slobody (napr. osobnostné práva – právo na ochranu dobrej povesti a právo na rešpektovanie súkromného života) a iné ústavné hodnoty ako bezpečnosť štátu (vrátane informačnej bezpečnosti štátu), verejný poriadok (napr. ochrana spoločenských skupín pred nenávisťnými prejavmi), verejné zdravie a mravnosť. Povinnosť vysielateľa chrániť aj tieto iné ústavné hodnoty má teda vplyv na to, aký spôsob a aká miera vyváženosti programu inými názormi alebo stanoviskami bude vyžadovaná pri posudzovaní konkrétneho programu.

Z vyššie uvedených princípov vyplýva, že **požiadavka vyváženosti** spravodajského programu alebo programu aktuálnej publicistiky **neznamená „mechanickú“ vyváženosť**, v zmysle ktorej by museli dostať úplne rovnaký priestor zástancovia dvoch veľmi vyhranených a protichodných, resp. polaritných názorov, pretože vynucovanie takejto „mechanickej“ vyváženosti by bolo založené na mylnom predpoklade, že „pravda je uprostred“, čo by v konečnom dôsledku **mohlo viesť k skresleniu objektívneho obrazu reality alebo k podpore pozícií, ktoré sú v rozpore s ústavnými alebo všeobecne uznávanými hodnotami** (napr. k podpore porušovania ľudských práv, k podpore diktátorských a nedemokratických režimov alebo vojenskej agresie atď.). Snaha niektorých médií o mechanickú vyváženosť, ktorá sa prejavuje takým spôsobom, že sa mechanicky poskytne rovnaký priestor na vyjadrenie dvom veľmi vyhraneným a protichodným pohľadom, pričom sa neprihliada na relevanciu jednotlivých názorov alebo na ústavné alebo všeobecne uznávané hodnoty, býva často predmetom kritiky v odbornej literatúre (napr. McQuail, D.: Žurnalistika a spoločnosť. Praha: Karolinum, 2016, s. 117; Křeček J. a kol.: Vyváženost ve vysílání. Praha: Grada, 2022, s. 26–27; Remišová, A.: Etika médií. Bratislava: Kalligram, 2010, s. 210).

Odborná literatúra k problému mechanickej vyváženosti uvádza: „...existuje také niekoľko zásadných obtíží, ktoré s sebou objektivita prináša. Naznačuje totiž ... že všetky náhľady na udalosti si ve zpravodajství zasluhujú stejné zastoupení, i když nám další hodnoty a selský rozum mohou naznačovat něco úplně odlišného.“ (McQuail, D.: Žurnalistika a společnost. Praha: Karolinum, 2016, s. 117) Odborná literatúra konkrétne uvádza: „...bezduché prednesenie argumentov oboch strán je pri snahe o maximalizovanie objektivít nielen neúčinné, ale je aj jej prekážkou. ...je absurdné navrhovať, ako to urobil jeden program BBC, že „by mohol existovať neutrálny postoj k vykorisťovaniu a rasizmu“.“ (Boudana, S.: A Definition of Journalistic Objectivity as a Performance. Media, Culture & Society 33(3), 2011, s. 394). Odborná literatúra tiež uvádza: „...nestrannost bývá vykládána a uplatňována s odkazem na vytváření „rovnováhy“ tím, že je poskytnut stejný čas opozičním politickým názorům. (...) To v praxi znamená, že pokud novinář použije jako zdroj politika z vládnoucí politické strany, pak je nezbytné citovat také zástupce opoziční strany, protože tímto novinář docílí nepředpojatého zpracování tématu. Podobně, pokud se novináři zabývají kontroverzním tématem, je obvyklé citovat alespoň dva protichůdné názory.“ (Wahl-Jorgensen et al., 2017, s. 785). Takový postup je ovšem problematický (...) Strany či názorové skupiny nemají vždy stejnou váhu a navíc na události je možné nahlížet z více než dvou stran. Takový postup v důsledku vytváří zpravodajství plné konfliktů a kontroverzí, a to i v situacích, „které jsou ve skutečnosti konsenzuální, jako například debaty vědců o změnách klimatu (...)“ (Wahl-Jorgensen et al., 2017, s. 785).“ (Křeček J. a kol.: Vyváženost ve vysílání. Praha: Grada, 2022, s. 26 – 27).

Mechanická vyváženosť sa v anglickej odbornej literatúre nazýva ako „false balance“ – t. j. „falošná“ vyváženosť. Odborná literatúra z oblasti teórie žurnalistiky tiež uvádza: „Falošná vyváženosť zahŕňa prezentovanie dvoch aktérov diskusie ako viac rovnocennejších, než je to odôvodnené dôkazmi. (...) Zahmlieváním toho, čo sa považuje za dôkaz a kto je autoritou, falošná vyváženosť legitimizuje post-pravdivé postoje.“ Odborná literatúra uvádza, že falošná vyváženosť „prispejeva, podobne ako falošné správy, k prostrediu, v ktorom je pravda znehodnotená.“ O negatívnych dôsledkoch uplatňovania mechanickej, resp. falošnej vyváženosti odborná literatúra uvádza: „Snaha o vyváženosť môže byť motivovaná racionálnym ideálom objektívneho spravodajstva. Literatúra o falošnej vyváženosti však poukázala na viaceré problémy, ktoré z nej vyplývajú. Po prvé, o správach, ktoré zahŕňajú falošnú vyváženosť, sa konštatuje, že sú formou neobjektívneho spravodajstva. (...)“

prezentovať dve strany diskusie ako vyvážené, keď drvivá väčšina vedeckých dôkazov uprednostňuje jednu stranu pred druhou, znamená prezentovať „informačne zaujaté spravodajstvo“.“ Čo sa týka rizika skresľovania obrazu reality v dôsledku uplatnenia mechanickej, resp. falošnej vyváženosti, odborná literatúra uvádza: „Po prvé, falošná vyváženosť môže nastať, keď sa odborným stanoviskám „outsiderských“ odborníkov venuje rovnaká úroveň mediálnej pozornosti ako vedeckému konsenzu. (...) ... tým, že dáva významnú pozornosť pozíciám outsiderov vo vedeckej komunite, novinári riskujú, že sa vyšle signál, že názory odborníkov na danú problematiku sú viac vyrovnané, ako je tomu v skutočnosti. Druhou formou falošnej vyváženosti je vyvažovanie odborných názorov s názormi neodborníkov. (...) Táto forma vyváženosti je obzvlášť znepokojujúca, keď sa neodborníkovi nielenže poskytne rovnaká platforma ako odborníkovi, ale je tiež vykreslený ako ten, kto má rovnocennú úroveň odbornosti. (...) Poslednou formou falošnej rovnováhy ... je prezentácia irelevantných informácií ako protiargumentov k vedeckým dôkazom.“ (Rietdijk, N. – Archer, A.: Post-Truth, False Balance and Virtuous Gatekeeping. In: Maria Silvia Vaccarezza & Nancy Snow (eds.), Virtues, Democracy, and Online Media: Ethical and Epistemic Issues. Routledge, 2021)

V rámci komparatívnej právnej argumentácie možno poukázať na štandardy britského mediálneho regulátora Ofcom (Vysielací kódex Ofcomu), ktoré sa týkajú „náležitej nestrannosti“ (*due impartiality*) spravodajských programov. Vysielací kódex Ofcomu uvádza, že „náležitá nestrannosť“ (*due impartiality*), ktorá musí byť dodržaná v spravodajských programoch, **„neznamená, že každému názoru musí byť venovaný rovnaký časový priestor alebo že každý argument a každý aspekt každého argumentu musí byť zastúpený.“** Britský regulátor vo svojom kódexe uvádza, že prístup k „náležitej nestrannosti“ sa môže líšiť v závislosti od kontextu, povahy témy, typu programu a kanálu, pravdepodobného očakávania divákov atď. Kontext zahŕňa (okrem iného) stupeň ujmy, ktorú by mohlo spôsobiť zaradenie určitého druhu materiálu do programu, službu, v ktorej sa materiál vysiela, čas vysielenia, skutočnosť, aké ďalšie programy sú naplánované pred a po príslušnom programe, pravdepodobnú veľkosť a zloženie potenciálneho publika a pravdepodobné očakávania publika, rozsah, v akom je možné upozorniť potenciálnych divákov na povahu obsahu a účinok materiálu na divákov alebo poslucháčov, ktorí sa s ním môžu stretnúť nevedomky.¹ Podľa usmernenia 1.42 Vysielacieho kódexu Ofcomu „Zachovanie náležitej nestrannosti si nevyžaduje aby vysielateľ zaradil každý argument na určitú tému alebo aby v každom prípade poskytol priamo protichodný argument k argumentu prezentovanému v programe.“ Podľa usmernenia 1.43 Vysielacieho kódexu Ofcomu „Aby sa zachovala náležitá nestrannosť, **nie vždy je potrebné prezentovať opačný názor, ktorý je v rozpore s názormi väčšiny alebo v rozpore s preukázanou skutočnosťou.** Či bola alebo nebola zachovaná náležitá nestrannosť, bude tiež závisieť od celého radu ďalších faktorov, ako sú: povaha programu, prezentácia argumentov programu; transparentnosť jeho agendy, publikum, ktorému je určený a očakávania divákov.“ Odborná literatúra k posudzovaniu „náležitej nestrannosti“ vo Veľkej Británii uvádza: „Ve Veľkej Británii je princíp náležitej nestrannosti (to znamená **stupňe nestrannosti príměřené danému problému**; nikdo by např. neočakával, že novinár bude nestranný při referování o sporu mezi ilegální Irskou republikánskou armádou (IRA) a britskou vládou, nebo mezi Pol Potem a jeho demokratickými kambodžskými odpůrci)...“ (McNair, B.: Sociologie žurnalistiky. Praha: Portál, 2004. s. 73)

Z vyššie uvedených východísk vyplýva, že **mechanická vyváženosť pri informovaní o témach týkajúcich sa aktuálnych politických sporov nie je žiadúca.** Odborná literatúra k tomu uvádza: „Vyloučit je nutno mechanickou aplikaci vyváženosti a počítání konkrétního času věnovaného každé ze zainteresovaných stran, což judikatura přesvědčivě potvrzuje. Podobně na její chápání nahlíží také mediálně-vědný diskurz. Mít v každém zpravodajském či publicistickém pořadu zástupce všech parlamentních stran, přestože k tématu nemají co říci, nedává smysl a je to právě důsledek

¹ Vid' 5. časť Vysielacieho kódexu Ofcomu („Náležitá nestrannosť a náležitá presnosť“) dostupná na <https://www.ofcom.org.uk/tv-radio-and-on-demand/broadcast-codes/broadcast-code/section-five-due-impartiality-accuracy>, s. 5.

mechanistického prístupu.“ (Škop, M. – Waschková Císařová, L.: Objektivita a vyváženost v rozhlasovém a televizním vysílání: nepochopený mýtus rovnosti všech hlasů. Právník 5/2023, s. 392). Odmietnutie mechanickej vyváženosti pri informovaní o témach týkajúcich sa aktuálnych politických sporov možno vyvodit' aj zo znenia formulácie obsiahnutej v § 31 ods. 3 českého zákona č. 231/2001 Sb. o provozování rozhlasového a televizního vysílání, z ktorej vyplýva, že odvysielanie názorov politických strán sa musí robiť „s přihlédnutím k jejich reálnému postavení v politickém a společenském životě“.

Na základe vyššie uvedených východísk je zrejmé, že argument účastníka konania, že „zaradenie a odvysielanie protinázorov ku kritickým vyjadreniam riaditeľa Českého rozhlasu a Európskej vysielacej únie, viedlo k tzv. mechanickej, resp. falošnej vyváženosti, ktorá je v rozpore s povinnosťou vysielateľa zabezpečiť objektivitu a nestrannosť spravodajského programu“, **vychádza z nesprávnej interpretácie pojmu mechanickej vyváženosti.** Vzhľadom na to, že názorovú pluralitu a vyváženosť je potrebné zabezpečiť najmä v spravodajských programoch, resp. príspevkoch, ktorých predmetom je téma, ktorú možno považovať za záležitosť závažného politického sporu alebo za závažnú záležitosť súvisiacu s aktuálnou verejnou politikou, a vzhľadom na vyhranene kritické vyjadrenia na adresu návrhu zákona o zrušení RTVS odvysielané v predmetnom spravodajskom príspevku „V Prahe debatovali o verejnoprávnosti“, bolo stanovisko niektorého z politikov alebo osôb, ktorí iniciovali návrh zákona o zrušení RTVS alebo zastávali názor o potrebe zmeny fungovania verejnoprávných médií, **relevantným a významným názorom druhej strany závažného vnútropolitického sporu,** resp. druhej strany závažného sporu týkajúceho sa verejnej politiky a takéto stanovisko **nemožno považovať za nedôležitý alebo irelevantný názor irelevantného aktéra.** Odvysielanie alebo sprostredkovanie takéhoto stanoviska v predmetnom spravodajskom príspevku **by teda nebolo uplatnením mechanickej vyváženosti.**

Účastník konania vo svojom odvolaní tiež uviedol nasledovné:

„Podľa názoru účastníka konania je v súvislosti so samotnými kritickými vyjadreniami, ktoré odznali v danom príspevku, v tomto prípade potrebné zohľadňovať aj skutočnosť, že zrušenie zákona o Rozhlase a televízii Slovenska a nový návrh zákona o Slovenskej televízii a rozhlase, bolo témou, ktorá bola intenzívne sledovaná a pokrývaná niekoľko mesiacov všetkými médiami pôsobiacimi na Slovensku, ako aj v zahraničí, na pravidelnej báze odznievali názory tak predkladateľov návrhu zákona, členov vládnej koalície ako aj názory opozície a rôznych odborníkov, či osobností pôsobiacich v mediálnom priestore, a to aj na všetkých programových službách účastníka konania, vrátane televíznej programovej služby Jednotka a programu Správy RTVS, ako už účastník konania rozsiahlo uviedol aj vo Vyjadrení k oznámeniu o začatí správneho konania zo dňa 19. 08. 2024. Nemožno sa teda bez ďalšieho v tomto konkrétnom prípade zamerať len na jeden spravodajský príspevok, navyše s úplne inou témou a dve kritické vyjadrenia respondentov daného príspevku, a na základe nich vyvodzovať záver o porušení povinnosti zabezpečiť objektivitu a nestrannosť spravodajského programu.

Svoje nepochybné opodstatnenie má v tejto súvislosti aj právny názor Ústavného súdu SR, obsiahnutý v Náleze sp. zn.: II. ÚS 307/2014 (bod 76), podľa ktorého: „Občania (recipienti informácií) nie sú „šedá masa“, rozhodovanie a utváranie názorov ľudí nie je závislé od jednej spravodajskej relácie a v nej odprezentovaných názorov alebo jednej krátkej správy či jednej politicko-publicistickej diskusie. V dobe plurality zdrojov informácií je v zásade každá téma týkajúca sa verejného (politického) života predmetom diskusie na viacerých verejných fórach a v publicistických príspevkoch či rozmanitých spravodajských programoch viacerých médií.“

K tomuto argumentu účastníka konania je potrebné uviesť, že z ustanovenia § 25 písm. b) zákona č. 264/2022 Z. z. vyplýva povinnosť vysielateľa zabezpečiť objektivitu a nestrannosť, a teda aj vyváženosť, v rámci každého spravodajského programu. Podľa § 8 ods. 1 písm. b) zákona č. 264/2022 Z. z. program je audiovizuálny komunikát „tvoriaci svojím obsahom, formou a funkciou uzavretý celok v rámci programovej služby vysielateľa“. V zmysle § 25 písm. b) zákona č. 264/2022 Z. z. je teda

potrebné zabezpečiť objektivitu v rámci každého programu, a teda v rámci každého uzavretého celku a nie iba v rámci celej programovej služby.

Skutočnosť, že účastník konania (vysielaťel) sa predmetnej téme zrušenia zákona o RTVS a návrhu zákona o STVR venoval intenzívne na svojich programových službách, t. j. aj na programovej službe Jednotka, nezbavuje vysielateľa zabezpečiť objektivitu a nestrannosť v každom spravodajskom programe – a teda aj v predmetnom programe *Správa RTVS*.

Ak by pre posúdenie dodržania požiadavky vyváženosti konkrétneho spravodajského programu mala byť relevantná skutočnosť, že zrušenie zákona o RTVS *„bolo témou, ktorá bola intenzívne sledovaná a pokrývaná niekoľko mesiacov všetkými médiami pôsobiacimi na Slovensku, ako aj v zahraničí“* a že *„na pravidelnej báze odznievali názory tak predkladateľov návrhu zákona, členov vládnej koalície ako aj názory opozície a rôznych odborníkov, či osobností pôsobiacich v mediálnom priestore, a to aj na všetkých programových službách účastníka konania, vrátane televíznej programovej služby Jednotka a programu Správa RTVS“*, znamenalo by to **faktické popretie povinnosti zabezpečiť objektivitu a nestrannosť (a teda aj vyváženosť)** konkrétnych spravodajských programov a takýto prístup k posudzovaniu objektivity a vyváženosti by zároveň urobil dodržiavanie tejto povinnosti úplne **nekontrolovateľné a nevynútiteľné**. V prípade skoro každej médiami dlhodobejšie pokrývanej témy alebo politického konfliktu sa totiž dá tvrdiť, že v iných médiách alebo *„na všetkých programových službách účastníka konania“* odznievali aj iné relevantné názory na predmetnú tému. Takýto výklad zákona by viedol k záveru, že v zmysle § 25 písm. b) zákona č. 264/2022 Z. z. nie je potrebné zabezpečiť vyváženosť programov, ale stačí vyváženosť zabezpečiť v rámci celej programovej služby, prípadne stačí, ak je vyváženosť zabezpečená vysielaním iných médií, čo by vlastne úplne poprelo zmysel existencie ustanovenia § 25 písm. b) zákona č. 264/2022 Z. z. Takýto výklad by zároveň viedol k stotožneniu obsahu povinnosti vysielateľa podľa § 25 písm. a) zákona č. 264/2022 Z. z. *„zabezpečiť všestrannosť informácií a názorovú pluralitu v rámci vysielanej programovej služby“* a povinnosti vysielateľa podľa § 25 písm. b) zákona č. 264/2022 Z. z. *„zabezpečiť objektivitu a nestrannosť spravodajských programov a programov aktuálnej publicistiky“*, čím by sa stala existencia ustanovenia § 25 písm. b) zákona č. 264/2022 Z. z. zbytočnou, čo by bolo v rozpore so všeobecne uznávanými zásadami výkladu právnych predpisov. Z týchto dôvodov je preto výklad zákonnej povinnosti objektivity a nestrannosti zo strany účastníka konania neprípustný.

Možno však podotknúť, že v praxi sa môže vyskytnúť osobitná situácia, kedy ide o aktuálne informácie o veľmi významnej téme alebo udalosti, kde aktualizčný moment a časový aspekt zohráva významnú úlohu (napr. keď sa takéto veľmi významné udalosti vyvíjajú veľmi rýchlo a nie je možné okamžite získať stanovisko druhej strany), v ktorých je možné zabezpečiť stanovisko druhej strany v inom neskoršom spravodajskom programe, s tým, že divákovi bude oznámené, v ktorom konkrétnom programe bude stanovisko druhej strany neskôr odvysielané. Pri odvysielaní predmetného spravodajského príspevku však tieto špeciálne okolnosti nenastali, a preto malo byť stanovisko druhej strany závažného vnútropolitického sporu, resp. druhej strany závažného sporu týkajúceho sa verejnej politiky obsiahnuté, resp. sprostredkované priamo v predmetnom spravodajskom programe.

Čo sa týka skutočnosti, že účastník konania sa odvoláva na nález Ústavného súdu SR sp. zn. II. ÚS 307/2014, v ktorom bolo uvedené, že *„rozhodovanie a utváranie názorov ľudí nie je závislé od jednej spravodajskej relácie a v nej odprezentovaných názorov alebo jednej krátkej správy či jednej politicko-publicistickej diskusie“*, možno podotknúť, že **tento nález** sa týkal posudzovania objektivity a vyváženosti špecifického formátu **veľmi krátkych niekoľkosekundových správ v rozsahu niekoľkých viet** (tzv. flashových správ), a preto **závery tohto nálezu nemôžu byť úplne automaticky vzťahované a aplikované na všetky spravodajské žánre**, a teda aj na spravodajský príspevok v trvaní cca 2 minúty a 49 sekúnd (o aký sa jedná v predmetnom prípade). Pri takejto **tzv. flashovej správe** možno zohľadniť krátkosť spravodajského príspevku, do ktorého z jeho povahy nemožno zahrnúť stanoviská všetkých dotknutých strán alebo všetkých strán sporu, avšak v prípade predmetného spravodajského príspevku

„V Prahe debatovali o verejnoprávnom“ o takýto špecifický prípad nešlo. V prípade predmetného príspevku „V Prahe debatovali o verejnoprávnom“, ktorý trval 2 minúty a 49 sekúnd, **nemožno akceptovať argument, že predmetný príspevok bol príliš krátky na to, aby v ňom mohlo odznieť stanovisko oboch strán závažného politického sporu.**

K argumentácii účastníka konania citátom z nálezu Ústavného súdu SR sp. zn. II. ÚS 307/2014, že občania, resp. recipienti informácií nie sú „šedá masa“, pretože existuje pluralita informačných zdrojov, možno podotknúť, že od roku 2014, kedy bol predmetný nález sp. zn. II. ÚS 307/2014 vydaný, sa vo svete objavili nové poznatky o tom, ako funguje utváranie názorov a ako fungujú algoritmy sociálnych sietí, z ktorých mnohí ľudia čerpajú väčšinu informácií o politickom a spoločenskom dianí (a prostredníctvom ktorých sú zdieľané a šírené aj informácie z „klasických“ médií). Tieto nové empirické poznatky do veľkej miery spochybňujú predpoklady o utváraní názorov, z ktorých vychádzal nález sp. zn. II. ÚS 307/2014. Z nových výskumov týkajúcich sa fungovania súčasných médií vyplýva, že názory jednotlivcov sú manipulovateľné algoritmami sociálnych sietí, ktoré ľuďom vopred vyberajú informácie podľa ich preferencií a uzatvárajú ich tak do informačných „bublín“, v ktorých sa nestretávajú s rôznorodými názormi a informáciami, ktoré by spochybňovali alebo konfrontovali ich názory a podnecovali by ich k hľadaniu pravdy, ale stretávajú sa tam najmä s názormi a informáciami, ktoré zodpovedajú ich vopred vytvoreným predsudkom a postojom (tzv. echo chambers). Z nových poznatkov o fungovaní súčasných médií tiež vyplýva, že fungovanie ideálneho konceptu „voľného trhu myšlienok“, na ktorom by jednotlivé myšlienky mali navzájom súťažiť a kde by sa malo jasne ukázať, čo je pravda a čo je lož, a kde by ľudia mali jasne rozoznať pravdu od lži a pravda by mala nakoniec „zvíťaziť“, je v dôsledku pôsobenia algoritmov sociálnych sietí a rýchlosti šírenia nepravdivých informácií na sociálnych sieťach tiež spochybnené. Z nových poznatkov o utváraní názorov vyplýva, že pri utváraní názorov má veľký vplyv tzv. konfirmačné skreslenie (tzv. confirmation bias), čo znamená, že ľudia majú prirodzenú tendenciu vyhľadávať tie informácie, ktoré im potvrdzujú ich už vopred vytvorený postoj a predsudok, a majú tendenciu sa vyhýbať informáciám, ktoré by spochybňovali ich názore a postoje, aj keby tieto informácie boli pravdivé.² V situácii, v ktorej pôsobia vyššie uvedené mechanizmy, má preto stále veľký význam dbať na to, aby bola objektivita, nestrannosť a vyváženosť zabezpečená v každom spravodajskom programe.

Účastník konania vo svojom odvolaní tiež uviedol nasledovné:

„Pokiaľ ide o argumentáciu správneho orgánu ohľadom čiastočného prekonania vyššie citovaného nález Ústavného súdu Slovenskej republiky a poukazovaním na konkrétne rozhodnutie Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“), účastník konania si dovoľuje uviesť, že ani v jednom z odkazovaných súdnych rozhodnutí ESLP nebol rovnaký, ani podobný skutkový stav ako v predmetnom správnom konaní.

Účastník konania si však vo vzťahu k uvedeným rozhodnutiam dovoľuje poukázať na skutočnosť, že ESLP vo všetkých prípadoch dôsledne skúmal, či došlo k obmedzeniu práva sťažovateľov na šírenie informácií vo veciach verejného záujmu, či takýmto obmedzením bol sledovaný legitímny cieľ, ktorým je ochrana práv iných vo vzťahu k prijímaniu informácií, či bolo takéto obmedzenie nevyhnutné v demokratickej spoločnosti a zodpovedalo „naliehavej spoločenskej potrebe“ a zároveň, či bolo takéto obmedzenie stanovené zákonom, resp. či bolo predvídateľné zákonom, pričom ESLP vo všetkých rozhodnutiach zhodne pripomína, že: „...slovné spojenie „stanovené zákonom“ v zmysle čl. 10 ods. 2 Dohovoru nevyžaduje len, aby napadnuté opatrenie malo právny základ vo vnútroštátnom práve, ale

² Napr. Nutil, P.: Média, lži a príliš rýchly mozek. Průvodce postpravdivým světem. Praha: Grada Publishing a.s., 2018; Wikfors, A.: Alternatívne fakty. O poznání a jeho nepříteli. Bratislava: Ikar, 2021; Jurkovič, M. a kol.: Prečo ľudia veria nezmyslom. Bratislava: Premedia, 2019; Ariely, D.: Nesmyslnosť. Jak je možné, že racionálně uvažující lidé uvěří neracionálním „pravdám“? Praha: Práh, s.r.o., 2024; Lombardi, C.: The Illusion of the “Marketplace of Ideas” and the Right to Truth. American Affairs 3(1), 2019, dostupné na <https://americanaffairsjournal.org/2019/02/the-illusion-of-a-marketplace-of-ideas-and-the-right-to-truth/>; The Marketplace of Ideas is a Failed Market, dostupné na <https://medium.com/@danmcgee/the-marketplace-of-ideas-is-a-failed-market-5d1a7c106fb8>

odkazuje tiež na kvalitu daného zákona: preto musí byť dostupné jednotlivcom a jeho účinky musia byť predvídateľné (rozsudok ESLP vo veci Satakunnan Markkinapörssi Oy a Satamedia Oy proti Fínsku). Odkazuje tiež na zásady stanovené v tomto ohľade vo veciach ochrany pred svojvoľnými zásahmi zo strany orgánov verejnej moci a ich obmedzenú úlohu, subsidiárnu voči vnútroštátnym súdom pri kontrole dodržiavania vnútroštátneho práva (rozsudky vo veciach NIT S R. L. proti Moldavsku a Hassan a Tchaouch proti Bulharsku).“ (Rozsudok ESLP vo veci Manole v. Moldavia zo dňa 18. 07. 2023)

Ďalej ESLP uvádza, že: „...s ohľadom na nedostatočnú presnosť právnych predpisov boli vnútroštátne súdy povinné zaistiť, aby sa napadnuté ustanovenie týkalo len výrazov, ktoré by mohli narušiť vyvážené podávanie správ vo veciach verejného záujmu a ktoré by mohli byť pravdepodobne obmedzené, a pritom ich nezmeniť v nástroj potlačovania slobody prejavu, zahrňujúci činnosti a myšlienky, ktoré sú chránené článkom 10.“ (Rozsudok ESLP vo veci ATV ZRT v. Hungary zo dňa 28. 04. 2020)

Z uvedeného vyplýva, že k obmedzeniu slobody prejavu vysielateľa môže dôjsť len na základe zákona, ktorý musí dostatočne jasným a zrozumiteľným spôsobom definovať porušenie povinnosti vysielateľa, ktorého následkom má byť takýto zásah do jeho slobody prejavu.

Z uvedených rozhodnutí ESLP teda nie je možné dospieť k záveru ani o čiastočnom prekonaní Nálezu Ústavného súdu SR, pričom skutočnosť, že Nález Ústavného súdu je v rámci rozhodovacej praxe slovenských súdov stále aktuálny potvrdzuje aj rozsudok Správneho súdu v Bratislave sp. zn.: BA-6S/49/2018 zo dňa 12. 03. 2024, v odôvodnení ktorého Správny súd v Bratislave na tento Nález priamo odkazuje.“

K argumentácii účastníka konania, že „ESLP vo všetkých prípadoch dôsledne skúmal, či došlo k obmedzeniu práva sťažovateľov na šírenie informácií vo veciach verejného záujmu, či takýmto obmedzením bol sledovaný legitímny cieľ, ktorým je ochrana práv iných vo vzťahu k prijímaniu informácií, či bolo takéto obmedzenie nevyhnutné v demokratickej spoločnosti a zodpovedalo „naliehavej spoločenskej potrebe“ a zároveň, či bolo takéto obmedzenie stanovené zákonom“ a k argumentácii účastníka konania, že „...ESLP uvádza, že: „...s ohľadom na nedostatočnú presnosť právnych predpisov boli vnútroštátne súdy povinné zaistiť, aby sa napadnuté ustanovenie týkalo len výrazov, ktoré by mohli narušiť vyvážené podávanie správ vo veciach verejného záujmu a ktoré by mohli byť pravdepodobne obmedzené, a pritom ich nezmeniť v nástroj potlačovania slobody prejavu, zahrňujúci činnosti a myšlienky, ktoré sú chránené článkom 10“ je **potrebné uviesť**, že z napadnutého rozhodnutia Rady vyplýva, že Rada sa pri rozhodovaní o porušení povinnosti objektivity a nestrannosti programu podľa § 25 písm. b) zákona č. 264/2022 Z. z. **zaoberala všetkými komponentmi ústavného testu proporcionality**. V napadnutom rozhodnutí Rada uviedla, že predmetný spravodajský príspevok obsahoval vyhranene kritické vyjadrenia Reného Zavorala, a tiež aj kritické hodnotenie Medzinárodného združenia verejnoprávnych médií EBU, a zároveň Rada uviedla, že tieto kritické vyjadrenia sa týkali aktuálneho závažného politického sporu medzi vládou koalíciou a opozíciou o budúcnosť a podobu verejnoprávnej televízie a rozhlasu a zároveň sa týkali závažného sporu týkajúceho sa verejnej politiky. Rada v napadnutom rozhodnutí zároveň uviedla, že v prípade, ak je témou spravodajského príspevku závažný politický spor, existuje verejný záujem na tom, aby si diváci (a prípadní voliči) mohli urobiť názor na základe pluralitných a rôznorodých informácií odvysielaných v tomto spravodajskom príspevku, a teda aby sa mohli dozvedieť o významných a relevantných názoroch oboch alebo všetkých relevantných strán závažného politického sporu.

K existencii legitímneho cieľa obmedzenia práva na slobodu prejavu vysielateľa možno uviesť, že podľa čl. 26 ods. 4 Ústavy SR je možné obmedziť slobodu prejavu aj v prípade, ak „ide o opatrenia v demokratickej spoločnosti nevyhnutné na ochranu **práv a slobôd iných**“. Z rozhodnutí Európskeho súdu pre ľudské práva NIT S.R.L. v. Moldavsko, ATV Zrt v. Maďarsko a Animal Defenders International v. Spojené kráľovstvo, citovaných v napadnutom rozhodnutí Rady, vyplýva všeobecný princíp, že **opatrenia obmedzujúce slobodu prejavu vysielateľa určené na zabezpečenie práva verejnosti**

na vyvážené a nestranné informovanie o veciach verejného záujmu v spravodajských programoch sledujú legitímny cieľ „ochrany práv iných“. Rada v napadnutom rozhodnutí aplikovala tento všeobecný princíp vyplývajúci z uvedených rozhodnutí Európskeho súdu pre ľudské práva a preto nie je relevantný argument účastníka konania, že „ani v jednom z odkazovaných súdnych rozhodnutí ESLP nebol rovnaký, ani podobný skutkový stav ako v predmetnom správnom konaní“.

V predmetnom prípade teda bola sloboda prejavu účastníka konania (vysielať) obmedzená v dôsledku vyvodenia administratívnoprávnej zodpovednosti za porušenie povinnosti vysielateľa zabezpečiť objektivitu a nestrannosť spravodajského programu, sledujúc legitímny cieľ - **ochranu práva verejnosti byť objektívne a nestranne informovaný o veciach verejného záujmu a o spoločensky relevantných témach**, pričom toto právo možno podradiť pod „**práva iných**“ v zmysle čl. 26 ods. 4 Ústavy SR a čl. 10 ods. 2 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd. Rada pri zabezpečovaní objektivity a nestrannosti spravodajských programov teda sledovala legitímny ústavný cieľ „ochrany práv iných“.

Rada v napadnutom rozhodnutí uviedla, že povinnosť odvysielania stanoviska oboch strán závažného politického sporu alebo oboch strán sporu týkajúceho sa otázky verejnej politiky v predmetnom spravodajskom príspevku nepredstavuje neprimeraný zásah do tvorby a vysielania spravodajstva a upozornenie na porušenie zákona ako najmiernejšia sankcia za porušenie ustanovenia § 25 písm. b) zákona č. 264/2022 Z. z. je preto obmedzením práva vysielateľa na slobodu prejavu a šírenie informácií je z ústavného hľadiska proporcionálne a nevyhnutné v demokratickej spoločnosti na ochranu práv a slobôd iných. Touto argumentáciou teda Rada dostatočne odôvodnila aplikáciu testu proporcionality, na základe čoho možno konštatovať, že obmedzenie slobody prejavu vysielateľa za účelom zabezpečenia objektivity, nestrannosti a vyváženosti programu bolo obmedzením nevyhnutným v demokratickej spoločnosti na ochranu „práv iných“ a zodpovedá „naliehavej spoločenskej potrebe“.

Možno tiež podotknúť, že v zmysle čl. 31 Ústavy Slovenskej republiky by mal výklad a používanie slobody prejavu „*umožňovať a ochraňovať slobodnú súťaž politických síl v demokratickej spoločnosti*“. V zmysle ochrany tohto ústavného záujmu je teda možné zabezpečovať vyváženosť spravodajských programov v prípadoch závažných politických sporov a zabezpečovanie, aby žiadna zo strán tohto sporu nebola v spravodajských programoch neodôvodnene znevýhodnená, možno považovať za ochranu slobodnej súťaže politických síl v demokratickej spoločnosti. Možno tiež podotknúť, že Ústavný súd Slovenskej republiky v náleze sp. zn. II. ÚS 307/2014 uviedol, že dôvodom na obmedzenie slobody prejavu vysielateľa môže byť aj „*šírenie a uvádzanie jednostranných názorov, myšlienok alebo ideí ... podporujúcich výlučne jednu politickú stranu, hnutie či skupinu s cieľom poškodiť na právach názorových a politických oponentov v rámci demokratického politického súboja v podmienkach reprezentatívnej demokracie*“.

Účastník konania vo svojom odvolaní tiež uviedol nasledovné:

„S ohľadom na vyššie uvedené má účastník konania za to, že sa správny orgán nedostatočne vysporiadal s argumentami účastníka konania, prekročil svoje kompetencie vo vzťahu k hodnoteniu obsahu predmetného programu, čo v konečnom dôsledku viedlo k nesprávnemu právnemu posúdeniu a k nezákonnosti predmetného rozhodnutia. (...) Na základe vyššie uvedených skutočností má účastník konania za to, že nedošlo k porušeniu povinností ustanovených v § 25 písm. b) mediálneho zákona a žiada správny orgán, aby rozhodnutie č. RL/59/2024 zo dňa 18. 12. 2024 vydané v správnom konaní č. k. 0109/SKO/2024 ako nezákonné zrušil v celom rozsahu a vydal nové rozhodnutie, ktorým správne konanie voči vysielateľovi Slovenská televízia a rozhlas č. k. 0109/SKO/2024 vo veci možného porušenia § 25 písm. b) mediálneho zákona podľa § 30 ods. 1 písm. h) zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (správny poriadok) v znení neskorších predpisov zastaví, pretože odpadol dôvod konania začatého na podnet správneho orgánu.“

K tomuto argumentu účastníka konania je potrebné uviesť, že vzhľadom na vyššie uvedené reakcie na jednotlivé argumenty uvedené v odvolaní účastníka konania a vzhľadom na nižšie uvedenú argumentáciu, ktorej obsahom je prieskum napadnutého rozhodnutia Rady v celom rozsahu, nemožno súhlasiť s tvrdením účastníka konania, že napadnuté rozhodnutie Rady č. RL/59/2024 zo dňa 18. 12. 2024 je nezákonné.

* * *

Ako bolo uvedené vyššie, podľa § 59 ods. 1 zákona č. 71/1967 Zb. „*Odvolací orgán preskúma napadnuté rozhodnutie v celom rozsahu...*“. Odvolací orgán teda nie je viazaný dôvodmi odvolania a je povinný preskúmať, či je prvostupňové rozhodnutie v súlade so zákonom.

Je preto potrebné pristúpiť k preskúmaniu všetkých argumentov a záverov obsiahnutých v napadnutom rozhodnutí Rady č. RL/59/2024 zo dňa 18. 12. 2024.

Po preskúmaní napadnutého rozhodnutia Rady č. RL/59/2024 zo dňa 18. 12. 2024 v celom rozsahu je potrebné konštatovať, že **sa možno stotožniť s nasledujúcimi argumentmi a závermi:**

Podľa § 16 ods. 1 zákona č. 264/2022 Z. z. „*Poskytovateľ obsahovej služby poskytuje obsahovú službu slobodne a nezávisle. Do jej obsahu možno zasahovať iba na základe zákona a v jeho medziach.*“

Podľa § 25 zákona č. 264/2022 Z. z.: „*Vysielať, ktorý nepodlieha samoregulačnému mechanizmu zapísanému do evidencie podľa tohto zákona, regulujúcemu aj oblasť všestrannosti informácií, názorovej plurality a objektívnosti a nestrannosti programov, je povinný*

a) zabezpečiť všestrannosť informácií a názorovú pluralitu v rámci vysiелanej programovej služby,
*b) zabezpečiť **objektívnosť a nestrannosť spravodajských programov** a programov aktuálnej publicistiky; názory a hodnotiace komentáre musia byť oddelené od informácií spravodajského charakteru.*“

Za hlavné kritériá objektivity sa vo všeobecnosti považujú: relevancia, transparentnosť, presnosť, úplnosť, vecnosť, vyváženosť, rôznorodosť, aktuálnosť, zrozumiteľnosť, osvojenie si pozície odstupu a neutrality vo vzťahu k predmetu spravodajstva, absencia stránenia.

Podobne odborná literatúra z oblasti teórie mediálnej komunikácie uvádza: „*Ústredným pojmom ve vzťahu ke kvalite informácií je patrne pojem objektivity, zejména ve vzťahu ke zpravodajství. (...) Hlavními rysy objektivity jsou: osvojení si pozice odstupu a neutrality ve vzťahu k předmětu zpravodajství (tedy vylučování subjektivního pohledu či osobního zaujetí); absence stranění (to znamená nestavět se ve sporech na ničí stranu a zdržet se jakékoli předpojatosti); oddanost přesnosti a dalším kritériím pravdivosti (jako jsou relevance a úplnost); absence skrytých motivů nebo služby třetí straně.*“ (McQuail, D.: Úvod do teorie masové komunikace. 4. vydanie. Praha: Portál, 2009, s. 210)

V predmetnom prípade bolo potrebné posúdiť, či boli v predmetnom spravodajskom programe boli v náležitej miere dodržané kritériá, resp. požiadavky **vyváženosti a rôznorodosti**.

Pri posudzovaní objektivity a nestrannosti, resp. vyváženosti predmetného programu a otázky, či vysielať zabezpečil dostatočnú vyváženosť programu, je vždy potrebné zohľadniť **účel zákonnej povinnosti objektivity a nestrannosti**.

O účele zákonnej povinnosti zabezpečiť objektívnosť a nestrannosť programu Ústavný súd SR v náleze sp. zn. II. ÚS 307/2014 zo dňa 18. decembra 2014 uviedol, že „*týmto zákonným obmedzením slobody prejavu ... sa má predchádzať šíreniu a uvádzaniu jednostranných názorov, myšlienok a ideí na konkrétnu tému v rámci spravodajských programov a politicko-publicistických programov, ktoré pri*

ich jednostrannosti ... zároveň môžu ... znamenať ohrozenie **práv a slobôd iných, bezpečnosti štátu, verejného poriadku, ohrozenie verejného zdravia a mravnosti.** (...) In concreto môže ísť napríklad o **šírenie a uvádzanie jednostranných názorov, myšlienok alebo ideí** úmyselne popierajúcich ľudské práva a slobody, popierajúce alebo schvaľujúce holokaust, zločiny politických režimov, podporujúcich náboženský extrémizmus a terorizmus, **podporujúcich výlučne jednu politickú stranu, hnutie či skupinu s cieľom poškodiť na právach názorových a politických oponentov v rámci demokratického politického súboja v podmienkach reprezentatívnej demokracie,** podporujúcich totalitné štátne zriadenie alebo propagandu politických režimov založených na fašistickej, komunistickej alebo obdobnej ideológii, podporujúcich národnú, rasovú alebo etnickú nenávisť a pod. V uvedených intenciách sú povinné orgány verejnej moci interpretovať a aplikovať obmedzenie slobody prejavu vyplývajúce z § 16 ods. 3 písm. b) zákona o vysielaní.“

Pri výklade obsahu a rozsahu povinnosti zabezpečiť objektivitu, nestrannosť a vyváženosť programov je vždy potrebné zohľadniť aj čl. 31 Ústavy SR, ktorý znie: „**Zákonná úprava všetkých politických práv a slobôd a jej výklad a používanie musia umožňovať a ochraňovať slobodnú súťaž politických síl v demokratickej spoločnosti.**“

Z judikatúry súdov vyplýva, že jedným z účelov zákonnej povinnosti objektivitu a nestrannosti je aj **ochrana slobodnej súťaže politických síl v demokratickej spoločnosti** (nález Ústavného súdu SR sp. zn. II. ÚS 307/2014), „**ochrana efektívneho fungovania politickej demokracie**“ (rozsudok Najvyššieho správneho súdu Českej republiky č. k. 7 As 23/2010–79)³ a „**ochrana nevyhnutných požiadaviek na vedenie informovanej, demokratickej diskusie o veciach verejného záujmu**“ (nález Ústavného súdu Českej republiky sp. zn. I. ÚS 4035/14).⁴

Podľa rozsudku Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 3 Sžo 33/2013 zo dňa 3. 6. 2014 účelom ustanovenia o povinnosti vysielateľa zabezpečiť objektivnosť a nestrannosť spravodajských programov „...je **vytvorenie priestoru pre diskusiu o otázkach, ktoré sú predmetom verejného záujmu, pri súčasnom zamedzení zneužitia vysielacieho času v spravodajských a politicko-publicistických programoch na prezentovanie jednostranne zameraných informácií.** Je zrejmé, že **mediálna prezentácia názorov len jednej názorovej skupiny je v demokratickej spoločnosti nežiaducim javom, čo vyplýva aj z rozhodovacej činnosti Európskeho súdu pre ľudské práva.**“

Povinnosť vysielateľa odvysielat' v spravodajstve rôznorodé politické názory na určitú politicky kontroverznú tému, ktorá je predmetom spravodajstva, možno vyvodiť aj z judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva. Európsky súd pre ľudské práva v rozhodnutí vo veci *Manole a iní v. Moldavsko* (rozhodnutie zo 17. 9. 2009) uviedol, že štát má povinnosť zabezpečiť, aby „**verejnosť mala prostredníctvom televízie a rozhlasu prístup k nestranným a presným informáciám a ku škále názorov a komentárov, odrážajúcich okrem iného rôznorodosť politických názorov v krajine**“.

³ Najvyšší správny súd Českej republiky v rozsudku č. k. 7 As 23/2010–79 uviedol: „*Pokud má stěžovatelka ukládat sankce za neplnění povinnosti podle § 31 odst. 3 zákona o vysílání, tedy za nerespektování zásad objektivitu a vyváženosti, a zejména za jednostranné zvýhodňování politických stran nebo hnutí či jednotlivých skupin veřejnosti, musí tak činit s ohledem na účel a povahu základního práva na svobodu projevu, což se v dané věci nestalo. Ve smyslu citovaného ustanovení může být svoboda projevu omezena s ohledem na práva a svobody jiných, především ve vztahu k ochraně efektivního fungování politické demokracie.*“

⁴ Ústavný súd Českej republiky v náleze sp. zn. I. ÚS 4035/14 uviedol: „*Představují-li totiž masová média zásadní faktor v permanentním procesu tvorby názorů a nakonec též tvorby vůle jednotlivců, společenských skupin, ale i politických institucí, slouží tím k naplnění konstitutivních znaků demokratické pluralitní společnosti (odst. 35–38 výše). Jde o další hodnoty ústavního pořádku (zejména čl. 1 odst. 1, čl. 5 a 6 Ústavy, čl. 2 odst. 1, čl. 22 Listiny), jejichž ochrana legitimuje omezení svobody projevu nad rámce důvodů uvedených v čl. 17 odst. 4 Listiny [tzv. ústavně imanentní meze ústavně zaručených práv; srov. nálezy sp. zn. Pl. ÚS 42/02 ze dne 26. 3. 2003 (N 42/29 SbNU 389; 106/2003 Sb.)]. Zákonem uložené požadavky pravdivosti, objektivitu a vyváženosti vysílaných pořadů pak nacházejí ústavní oporu právě z tohoto důvodu: ochraně nezbytných požadavků pro vedení informované, demokratické diskuse o věcech veřejného zájmu.*“

Európsky súd pre ľudské práva v rozhodnutí vo veci *NIT S.R.L. v. Moldavsko* (rozhodnutie Veľkej komory z 5. 4. 2022) uviedol, že „ako sa uvádza v odporúčaní Výboru ministrov CM/Rec (2007)2 o pluralite médií a rozmanitosti mediálneho obsahu...“, „pluralizmus informácií a rozmanitosť mediálneho obsahu nebudú automaticky zaručené znásobením prostriedkov komunikácie ponúkaných verejnosti“. Vyžaduje sa **zaručenie rozmanitosti celkového obsahu programu, čo najviac odrážajúceho rôznorodosť názorov, s ktorými sa možno stretnúť v spoločnosti, na ktorú sú programy zamerané.**“.

Z rozhodnutí Európskeho súdu pre ľudské práva *NIT S.R.L. v. Moldavsko*, *ATV Zrt v. Maďarsko* a *Animal Defenders International v. Spojené kráľovstvo* možno vyvodiť, že účelom povinnosti vysielateľa zabezpečiť objektivnosť a nestrannosť spravodajských programov a programov aktuálnej publicistiky je ochrana práva verejnosti na prístup k dôveryhodným, nestranným, rozmanitým a vyváženým informáciám o veciach verejného záujmu, resp. ochrana práva verejnosti byť objektívne a nestranne informovaný o veciach verejného záujmu a o spoločensky relevantných témach, pričom toto právo možno podradiť pod „*práva iných*“ v zmysle čl. 26 ods. 4 Ústavy SR a čl. 10 ods. 2 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.⁵

Ako vyplýva z nálezu Ústavného súdu SR sp. zn. II. ÚS 307/2014, účelom zákonnej povinnosti objektivity je okrem ochrany slobodnej súťaže politických síl v demokratickej spoločnosti **aj ochrana iných ústavných hodnôt a záujmov** uvedených v čl. 26 ods. 4 Ústavy SR (ochrana práv a slobôd iných, bezpečnosti štátu, verejného poriadku, verejného zdravia a mravnosti), a v rámci toho napríklad aj ochrana verejného poriadku pred nenávisťnými prejavmi smerujúcimi voči nejakej skupine ľudí. Rada napríklad v rozhodnutí RZK/151/2023 zo dňa 22. 11. 2023 uviedla: „Z vyššie uvedeného nálezu Ústavného súdu SR možno vyvodiť, že ak v programe odznejú vyjadrenia, ktoré pri ich jednostrannosti zároveň môžu znamenať ohrozenie práv a slobôd iných, bezpečnosti štátu, verejného poriadku, ohrozenie verejného zdravia a mravnosti, vysielateľ je povinný zabezpečiť prostredníctvom moderátora programu vyvažujúcu reakciu na tieto vyjadrenia. Ak v programe odznejú jednostranné alebo kontroverzné vyjadrenia (hodnotenia alebo tvrdenia) zo strany hosta programu, alebo také závažné vyjadrenia (hodnotenia alebo tvrdenia), ktoré napríklad majú potenciál vyvolať znepokojenie alebo rozhorčenie verejnosti, vyvolať averziu, odpor, nevraživosť, nenávisť alebo nepriateľský, odsudzujúci alebo negatívny postoj voči skupine ľudí, negatívne sa dotknúť povesti osôb, ľudskej dôstojnosti alebo iných osobnostných práv osôb, negatívne ovplyvniť ochotu verejnosti rešpektovať opatrenia na ochranu verejného zdravia alebo napríklad legitimizovať či zľahčovať vojenskú agresiu, z § 25 písm. b) zákona č. 264/2022 Z. z. o mediálnych službách vyplýva povinnosť vysielateľa zabezpečiť vyváženie takýchto vyjadrení v záujme zachovania objektivity a nestrannosti programu, a to prostredníctvom reakcie moderátora na takéto vyjadrenia (hodnotenia alebo tvrdenia) prítomného hosta. (...) Z vyššie uvedeného nálezu Ústavného súdu SR vyplýva, že účelom povinnosti moderátora programu reagovať na zovšeobecňujúce a paušalizujúce negatívne vyjadrenia voči nejakej skupine, napríklad voči národnostnej, etnickej, sexuálnej alebo inej skupine, resp. menšine (tzv. negatívna stereotypizácia), je ochrana ústavných záujmov uvedených v čl. 26 ods. 4 Ústavy SR, napríklad ochrana práv a slobôd iných osôb alebo verejného poriadku. (...) Na základe vyššie uvedených východísk možno konštatovať, že ak hosť programu používa zovšeobecňujúce a paušalizujúce negatívne vyjadrenia voči nejakej skupine

⁵ Európsky súd pre ľudské práva v rozhodnutí vo veci *NIT S.R.L. v. Moldavsko* (rozhodnutie Veľkej komory z 5. 4. 2022) uviedol, že účelom sankcie uloženej vysielateľovi bola „potreba zachovať prístup verejnosti k nestrannému, dôveryhodnému a rozmanitému politickému prejavu prostredníctvom televíznych spravodajských programov“, pričom „cieľ zásahu v tomto prípade bol legitímny podľa tretej vety článku 10 ods. 1“ Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „Dohovor“) a zásah (sankcia a obmedzenie slobody prejavu vysielateľa) „zodpovedal legitímnemu cieľu **ochrany „práv iných“**, na ktorý odkazuje druhý odsek článku 10“ Dohovoru. Európsky súd pre ľudské práva v rozhodnutí vo veci *ATV Zrt v. Maďarsko* (rozhodnutie z 28. 4. 2020) uviedol, že opatrenie obmedzujúce slobodu prejavu vysielateľa „bolo určené na zabezpečenie práva verejnosti na vyvážené a nezaujaté informovanie o veciach verejného záujmu v spravodajských programoch, a teda sledovalo cieľ „**ochrany práv iných**““. Európsky súd pre ľudské práva taktiež v rozhodnutí vo veci *Animal Defenders International v. Spojené kráľovstvo* (rozhodnutie Veľkej komory z 22. 4. 2013) uviedol, že obmedzenie slobody prejavu s cieľom zachovania nestrannosti vysielania o veciach verejného záujmu „zodpovedá legitímnemu cieľu **ochrany „práv iných“**, na ktorý odkazuje druhý odsek článku 10“ Dohovoru.

ľudí, napríklad voči národu, národnostnej či etnickej skupine, resp. menšine alebo sexuálnej menšine (tzv. negatívna stereotypizácia), ktoré majú potenciál vyvolať averziu, odpor, nevraživosť, nenávisť, nepriateľský, odsudzujúci alebo negatívny postoj voči tejto skupine ľudí, alebo prispieť k uplatneniu kolektívnej viny na všetkých príslušníkoch tejto skupiny alebo k nepriateľskému správaniu voči tejto skupine ľudí, moderátor programu je povinný svojimi reakciami (napr. kladením doplňujúcich a vyjasňujúcich otázok, otázok na konkrétne fakty, na základe ktorých urobil hosť svoje tvrdenia alebo hodnotenia, upozornením na prílišnú paušalizáciu a negatívne zovšeobecňujúce výroky týkajúce sa celých skupín ľudí, upozornením na vynechanie známych a relevantných faktov hosťom, ktoré spochybňujú negatívnu stereotypizáciu) vyvažovať vyznenie takýchto vyjadrení.“

Na základe vyššie uvedeného možno konštatovať, že jedným z účelov zákonnej povinnosti objektivity a nestrannosti v programoch aktuálnej publicistiky je aj snaha o zachovanie spoločného verejného priestoru pre výmenu názorov na politiku, verejné dianie, správu vecí verejných a záležitosti verejného záujmu, kde by malo zaznieť čo najviac relevantných názorov a argumentov, aby si diváci alebo poslucháči mohli vytvoriť názor na základe rozmanitých, pluralitných a rôznorodých informácií. Účelom povinnosti vysielateľa zabezpečiť objektivitu a nestrannosť spravodajských programov podľa § 25 písm. b) zákona č. 264/2022 Z. z. je teda aj zabezpečenie možnosti pre recipientov (divákov, poslucháčov), **aby si mohli na predmetnú otázku vytvoriť názor na základe rozmanitých, pluralitných, resp. rôznorodých informácií.**

Z rozhodnutí súdov však tiež vyplýva, že požiadavky vyváženosti a rôznorodosti nemožno uplatňovať mechanicky, ale uplatnenie týchto požiadaviek sa vždy musí prispôbiť špecifickým okolnostiam konkrétneho prípadu, napr. téme programu alebo typu programu. Najvyšší súd Slovenskej republiky vo vyššie citovanom rozsudku sp. zn. 3 Sžo 33/2013 uviedol: „*Pojmy objektivita a nestrannosť sú pružnými právnymi pojmami, ktoré nie je možné presne právne definovať, ich obsah sa môže meniť, býva podmienený okolnosťami prípadu, na ktorý sa aplikuje právna norma. Tieto pojmy nie je možné explicitne definovať pre otvorený okruh prípadov, keďže jednotlivé informácie a vyjadrenia je nutné vnímať v kontexte ich použitia, a to aj s prihliadnutím na osoby, ktoré dostanú v konkrétnom príspevku priestor na vyjadrenie.*“

Potrebná miera naplnenia jednotlivých kritérií objektivity teda vždy závisí od okolností konkrétneho prípadu a pri jej posudzovaní je tiež potrebné zohľadniť aj na jednej strane právo na slobodu prejavu vysielateľa a právo verejnosti na informácie a na druhej strane potrebu ochrany ústavných a verejných záujmov vo vysielaní.

Posudzovanie objektivity, nestrannosti (a teda aj vyváženosti) programov zo strany Rady je však vždy rozhodovaním správneho orgánu podľa zákona a aplikáciou zákonnej právnej normy a preto je Rada povinná **všetky prípady, ktoré sú rovnaké alebo podobné v podstatných (relevantných) okolnostiach, posudzovať rovnako**, a teda musí naplňať požiadavku predvídateľnosti rozhodovania, konzistentnosti a právnej istoty. Podľa § 3 ods. 5 druhá veta zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (správny poriadok) „*Správne orgány dbajú o to, aby v rozhodovaní o skutkovo zhodných alebo podobných prípadoch nevznikali neodôvodnené rozdiely.*“ V prípade nerovnakého posudzovania rovnakých alebo podobných prípadov by teda išlo o porušenie zákonnej zásady vyplývajúcej zo správneho poriadku a o porušení princípu rovnosti účastníkov konania pred zákonom, čo by malo za následok nezákonnosť rozhodnutia Rady. Skutočnosť, že posudzovanie objektivity je vždy závislé od konkrétnych okolností prípadu teda neznamená, že každý prípad možno posudzovať subjektívne, izolovane a bez zohľadnenia toho, ako sa posudzujú iné prípady, v ktorých existujú rovnaké alebo podobné podstatné (relevantné) okolnosti. Aj podľa právnej vedy a teórie právnej argumentácie každý účastník argumentácie „*môže presadzovať len také hodnotové rozhodnutie alebo rozhodnutie o povinnosti v danom prípade, ktoré je*

rozhodnutý presadzovať rovnako vo všetkých prípadoch, ktoré sa podobajú tomuto prípadu vo všetkých relevantných aspektoch“.⁶

Vzhľadom na absenciu rozhodnutí slovenských súdov, ktorá by sa špecificky a detailne zaoberala predmetnou problematikou je možné v rámci komparatívnej právnej argumentácie poukázať aj na rozhodnutia Ústavného súdu ČR a Najvyššieho správneho súdu ČR.⁷

Podľa nálezu Ústavného súdu Českej republiky č. k. I. ÚS 4035/14 z 30. 1. 2018 „*Hodnocení relativně neurčitých pojmů objektivita a vyváženosti je přenecháno aplikační praxi, která by měla při jejich vymezení zohledňovat i poznatky relevantních vědních oborů, profesní etiky a podobně. ... Významným pro vyváženost sdělení je zastoupení jednotlivých zájmů, které se ve sdělení střetávají, podle jejich významu.*“

Vyváženosti spravodajstva sa venoval aj rozsudok Najvyššieho správneho súdu Českej republiky č. k. 7 As 36/2012-24 zo dňa 3. 4. 2012, v ktorom súd uviedol: „*K pojmům zpravodajství a publicistika, jakož i objektivita a vyváženost, se podrobněji vyjádřil Nejvyšší správní soud ve svém rozsudku ze dne 26. 5. 2010, č. j. 3 As 6/2010 - 71. Vyšel především z žurnalistické doktríny (...), podle níž je úkolem zpravodajství pohotově přinášet věcnou informaci o aktuální události, kdežto účelem publicistických sdělení je informace komentovat a hodnotit, své adresáty pak získávat, přesvědčovat a vybízet. Smyslem zpravodajství je tedy výlučně veřejnost nezaujatě informovat, teprve cílem publicistiky je veřejné mínění ovlivňovat. Objektivita je základním požadavkem kladeným na zpravodajství, které se pokouší věcně, nestranně a nemanipulativně oddělit zprávu od komentáře. Ústřední charakteristikou takového postupu je ověřování pravdivosti výpovědi. Pojem objektivita tedy v sobě zahrnuje správnost (přesnost), transparentnost (uvádění pramenů) a věcnost (absence vlastních hodnocení). Nevyváženost je pak skrytá forma stranickosti, kdy jsou v určité kontroverzní situaci některé názory potlačovány ve prospěch názorů jiných. Zásada vyváženosti tak spočívá v požadavku na rovnoměrné zastoupení politických alternativ, co do rozsahu a úpravy zpravodajství. Důraz na důsledné dodržování zásad objektivita a vyváženosti bude u zpravodajství o poznání větší, než v případě pořadů publicistických. Minimálně aspekt věcnosti se pak v publicistice z povahy věci neuplatní vůbec. Míra tolerance vůči případným prohřeškům proti zákonem postulovaným zásadám objektivita a vyváženosti bude různá v závislosti na tom, půjde-li o pořad publicistický či o zpravodajskou relaci. (...) Vzhledem k tomu, že zásada objektivita byla v daném případě porušena v pořadu zpravodajském, lze takové pochybení dle názoru Nejvyššího správního soudu hodnotit jako relativně závažnější, než stalo-li by se tak v pořadu politicko-publicistickém.*“

Princíp, že v prípadoch kontroverzných politických tém alebo politických sporov by žiadna zo strán politického sporu nemala byť v spravodajskom programe znevýhodnená, možno zo zákonnej požiadavky objektivita, nestrannosti a vyváženosti vyvodit, avšak tento princíp je v niektorých právnych úpravách aj výslovne zakotvený. Napríklad podľa § 31 ods. 3 českého zákona č. 231/2001 Sb. O provozování rozhlasového a televizního vysílání „*Provozovatel vysílání je povinen zajistit, aby ve zpravodajských a politicko-publicistických pořadech bylo dbáno zásad objektivita a vyváženosti a zejména nebyla v celku vysílaného programu jednostranně zvýhodňována žádná politická strana nebo hnutí, popřípadě jejich názory nebo názory jednotlivých skupin veřejnosti, a to s přihlédnutím k jejich reálnému postavení v politickém a společenském životě.*“

⁶ Alexy, R.: A Theory of Legal Argumentation. The Theory of Rational Discourse as Theory of Legal Justification. Oxford University Press, 2010, s. 190; Franko, P.: Právnický diskurz a právna argumentácia. Bratislava: C. H. Beck, 2018, s. 25.

⁷ Tieto interpretujú podobnú právnu úpravu, resp. zákonnú požiadavku „objektivita a vyváženosti“ spravodajských a politicko-publicistických programov zakotvenú v českom právnom poriadku. Relevancia použitia rozhodnutí českých súdov je okrem obdobnej právnej úpravy podporená aj skutočnosťou, že sa ide o členský štát EU. V harmonizovaných oblastiach je judikatúra iných členských štátov EU v použiteľná ako návod pre rozhodovanie v podobnej veci. V neposlednom rade zohráva rolu aj podobnosť právnej kultúry a jazyková blízkosť.

Pre porovnanie možno uviesť aj štandardy britského mediálneho regulátora Ofcom (Vysielací kódex Ofcomu), ktoré sa týkajú „náležitej nestrannosti“ (*due impartiality*) spravodajských programov. Podľa pravidiel 5.12 Vysielacieho kódexu Ofcomu „Pri zaoberaní sa záležitosťami závažných politických a priemyselných sporov a závažnými záležitosťami súvisiacimi s aktuálnou verejnou politikou **musí byť zahrnutá a náležite zohľadnená primerane široká škála významných názorov** [an appropriately wide range of significant views], a to v každom programe [in each programme] alebo v jasne prepojených a včas uvedených programoch [in clearly linked and timely programmes].“⁸ Podľa pravidiel 5.6 Vysielacieho kódexu Ofcomu „Vysielanie redakčne prepojených programov s rovnakou tematikou (v rámci série programov, v ktorej sa vysielateľ snaží dosiahnuť náležitú nestrannosť), by malo byť spravdivé divákovi jasne oznámené vo vysielaní.“ Podľa usmernenia 1.63 Vysielacieho kódexu Ofcomu „Pravidlo 5.12 jasne stanovuje, že ak ide o závažné politické alebo priemyselné spory a závažné otázky týkajúce sa aktuálnej verejnej politiky, potom, po prvé, vhodným spôsobom musí byť do programu zaradená **široká škála významných názorov** (alebo do jasne prepojených a včas uvedených programov) a po druhé, **takýmto názorom sa musí venovať náležitá pozornosť**.“ Podľa usmernenia 1.66 Vysielacieho kódexu Ofcomu „...ak alternatívne pohľady na tieto otázky nie sú rýchlo dostupné [not readily available], vysielatelia môžu zvážiť použitie jednej alebo viacerých redakčných techník uvedených v bode 1.22.“, pričom v bode 1.22 sa uvádza: „Medzi redakčné techniky na zachovanie náležitej nestrannosti by mohli patriť napríklad: - hľadanie alternatívnych pohľadov z rôznych zdrojov; - objektívne a kontextuálne zhrnutie alternatívnych pohľadov, napr. prostredníctvom respondentov vyjadrujúcich alternatívne pohľady; - primerane časté a zreteľné upozorňovanie na to, že vysielateľ hľadal alternatívne pohľady u konkrétnych jednotlivcov alebo organizácií; - a/alebo zabezpečenie, aby názory vyjadrené v spravodajskom príspevku boli kriticky spochybnené moderátormi a reportérmi v rámci programov.“

Podľa odbornej literatúry z oblasti teórie žurnalistiky, pojem „objektivita“ „môže znamenať **protikladné pojmy, ako napríklad presnosť a vyváženosť**. Ak je správa presná, potom nemusí byť vyvážená; a ak je vyvážená (medzi rôznymi konkurenčnými názormi), potom nemusí byť presná.“ (Hearns-Branaman, J: Journalism and the Philosophy of Truth. Beyond Objectivity and Balance. Routledge, 2016). Presnosť, resp. pravdivosť na jednej strane a vyváženosť na druhej strane sa teda môžu navzájom aj vylučovať. **Pri nesporných či preukázaných faktoch alebo pri takých faktoch, na ktorých je široký vedecký konsenzus, musí preto byť dôraz na pravdivosť a presnosť, a nie na vyváženosť.** Vyvažovanie preukázaného faktu, alebo faktu, na ktorom je široký vedecký konsenzus, by totiž znamenalo skresľovanie reality alebo relativizáciu pravdy, čo by bolo v priamom rozpore s požiadavkou objektivity. **Ak sú však prezentované kontroverzné alebo doposiaľ nepreukázané fakty, vtedy treba klásť dôraz na vyváženosť.**

Pri posudzovaní vyváženosti spravodajského programu je potrebné posúdiť aj otázku, či bol v programe daný priestor názorom, ktoré sú vo vzťahu ku konkrétnej téme programu významné a relevantné. Odborná literatúra k rozhodovaniu novinárov o tom, akým názorom alebo pohľadom dajú v spravodajstve priestor, uvádza: „Nestrannosť je do značnej miery spôsob myslenia. Je to spôsob myslenia, ktorý: sa snaží **hľadať fakty a názory relevantné pre konkrétny príbeh**, a to bez predsudkov alebo predpojatosti; zhromažďuje fakty a názory, ktoré účastníci príbehu považujú za dôležité a relevantné; zvažuje a posudzuje tieto fakty a názory, aby bez zaujatosti alebo predsudkov dospel k úsudku o tom, **kde leží hlavná os** [ťažisko, hlavná línia] **diskusie a ktoré sú dôležité argumenty na tejto osi**.“ (Marsh, K.: Issues of Impartiality in News and Current Affairs – Some Practical Considerations, s. 219. In: Barkho, L.: From Theory to Practice. How to Assess and Apply Impartiality in News and Current Affairs. Intellect - The University of Chicago Press, 2013)

⁸ Pozri 5. časť Vysielacieho kódexu Ofcomu - „Náležitá nestrannosť a náležitá presnosť“, dostupná na <https://www.ofcom.org.uk/tv-radio-and-on-demand/broadcast-codes/broadcast-code/section-five-due-impartiality-accuracy>

Ako uviedla aj Rada v rozhodnutí č. RL/30/2024 zo dňa 3. 7. 2024, možno konštatovať, že vyváženosť spravodajstva spočíva aj v požiadavke vyváženého zastúpenia relevantných politických pohľadov, pričom dôraz na vyvážené zastúpenie relevantných politických pohľadov je v prípade spravodajských programov väčší ako v prípade programov aktuálnej publicistiky. Možno totiž konštatovať, že spravodajské programy majú pre svoju povahu, z dôvodu, že diváci od spravodajstva spravidla očakávajú objektívne a neustranné informácie a viac sa na informácie odvysielané v spravodajstve spoliehajú, väčší vplyv na formovanie demokratickej diskusie a verejnej mienky v porovnaní s programami aktuálnej publicistiky. Rada v rozhodnutí č. RL/30/2024 výslovne uviedla: „Z účelu požiadavky vyváženosti možno v špecifických okolnostiach predmetného prípadu vyvodiť, že väčší dôraz na vyváženosť spravodajského programu musí byť uplatnený vtedy, keď má téma spravodajského príspevku výraznejší vplyv na formovanie demokratickej diskusie a verejnej mienky, a teda aj na fungovanie štátu. To platí napríklad v prípade, ak je témou spravodajského príspevku závažný politický spor, pretože názory divákov alebo poslucháčov na závažné politické spory sa následne odrážajú aj vo voľbách a formujú fungovanie a podobu štátu. V prípade, ak je témou spravodajského príspevku závažný politický spor, existuje verejný záujem na tom, aby si diváci (a prípadní voliči) mohli urobiť názor na základe pluralitných a rôznorodých informácií odvysielaných v tomto spravodajskom príspevku. To znamená, že by sa z konkrétneho spravodajského príspevku diváci mali dozvedieť o významných a relevantných názoroch oboch alebo všetkých relevantných strán závažného politického sporu. Zároveň, ak je témou spravodajského príspevku závažný politický spor, nemala by v spravodajskom príspevku byť zvýhodnená ani znevýhodnená žiadna strana tohto sporu, a teda v prípade závažného politického sporu medzi vládou koalíciou a opozíciou by v spravodajskom príspevku mal dostať priestor na vyjadrenie predstaviteľ vládnej koalície aj predstaviteľ opozície.“

Rovnaký prístup pri posudzovaní vyváženosti spravodajského programu, resp. príspevku je potrebné uplatniť napríklad aj v prípade, ak je predmetom spravodajského príspevku závažná záležitosť súvisiaca s aktuálnou verejnou politikou, resp. závažný spor týkajúci sa verejnej politiky, pričom nejde iba o stranícku politiku a politický zápas medzi politickými stranami, ale aj o politiku ponímanú v širokom zmysle ako správa vecí verejných (tzv. public policy). Možno konštatovať, že v takom prípade tiež existuje verejný záujem na tom, aby si diváci mohli urobiť názor na základe pluralitných a rôznorodých informácií odvysielaných v tomto spravodajskom príspevku.

* * *

Pri aplikácii vyššie uvedených všeobecných východísk posudzovania vyváženosti spravodajského programu na predmetný prípad je potrebné najprv analyzovať jednotlivé časti predmetného spravodajského príspevku s názvom „V Prahe debatovali o verejnoprávnosti“, ktorý bol dňa 5. 4. 2024 odvysielaný v rámci programu Správy RTVS.

Už v úvodnom vstupe moderátor programu uviedol, že „V Prahe sa okrem iného debatovalo o podobe nového zákona o médiách verejnej služby na Slovensku.“, pričom táto hovorená informácia bola doplnená aj názvom príspevku v znení „V Prahe debatovali o verejnoprávnosti“, ktorý bol zobrazený počas úvodných cca 30 sekúnd predmetného spravodajského príspevku.

Počas predmetného príspevku redaktorka uviedla, že René Zavoral ako prvý z riaditeľov verejnoprávných médií v Česku, po zverejnení návrhu aktuálne diskutovaného zákona, ktorý predpokladá zrušenie súčasnej podoby RTVS, „vydal vyjadrenie na podporu RTVS“.

Následne bolo odvysielané kritické vyjadrenie Reného Zavorala, generálneho riaditeľa Českého rozhlasu, v znení: „To, čo sa odehráva na Slovensku je podľa mňa likvidácia toho klasického systému verejnoprávných médií a naopak tvorba nového systému štátnych médií a mám pocit, že tady se vracíme minimálně pětatřicet let spátky.“

Toto vyjadrenie Reného Zavorala možno považovať za vyhranene kritické, pretože ním použité formulácie v znení „likvidace toho klasického systému veřejnoprávních médií“, „tvorba nového systému státních médií“ a „mám pocit, že tady se vracíme minimálně pětatřicet let spátky“ vyjadrujú jeho hodnotenie, že ide o veľmi negatívne zmeny, a naznačujú, že tieto zmeny akoby predstavujú návrat do doby komunistického režimu spred 35 rokov.

Následne v predmetnom príspevku odznali nasledovné vyjadrenia na adresu zrušenia koncesionárskych poplatkov na Slovensku:

Redaktorka: „České veřejnoprávní médiá nie sú, na rozdiel od tých slovenských, napojené na štátny rozpočet, ale naďalej financované z koncesionárskych poplatkov. O ich podobe a výške sa v Česku už niekoľko mesiacov zväzda debata, ktorá smeruje k ich navýšeniu. Zrušenie koncesí na Slovensku označil za slabinu riaditeľ Českej televízie.“

Ján Souček, generálny riaditeľ Českej televízie: „Financování médií veřejné služby, které je jakoukoliv částí činí závislými na exekutivě, není dobrá cesta. Že to je vlastně další prvek, který ta média přibližuje k typu médií státních.“

Ľuboš Machaj: „To, že budú zrušené koncesie, nikto s nami nekonzultoval. Ony boli zrušené zo dňa na deň. To, že sme proste prijali nový zákon o financovaní a že bolo aj toto financovanie zmenené koncom minulého roka, tiež nikto s nami nekonzultoval. A tu už sa pripravuje nový zákon, takisto nie. Čiže ako keby politické elity nepovažujú za potrebné, aby poznali náš názor v tejto oblasti.“

Redaktorka: „K zmene financovania slovenskej inštitúcie došlo na sklonku roku 2022. K zmene voľby riaditeľa a k zlúčeniu rozhlasu a televízie už ale v roku 2011. Celé toto obdobie pretvárala debata o verejnoprávnosti. Historik médií vysvetľuje, čo bolo impulzom vzniku tohto pojmu v minulosti.“

Martin Groman, historik médií, Univerzita Karlova v Prahe: „Tá služba veřejnosti, u nás pojmenovávaná jako veřejnoprávnost, je koncept pováleční, především z Německa. Ta obrana proti zneužití vysílacích médií politikou.“

V tejto časti teda zaznelo zo strany generálneho riaditeľa RTVS Ľ. Machaja vyjadrenie v znení „To, že budú zrušené koncesie, nikto s nami nekonzultoval. Ony boli zrušené zo dňa na deň. To, že sme proste prijali nový zákon o financovaní a že bolo aj toto financovanie zmenené koncom minulého roka, tiež nikto s nami nekonzultoval. A tu už sa pripravuje nový zákon, takisto nie. Čiže ako keby politické elity nepovažujú za potrebné, aby poznali náš názor v tejto oblasti.“ Vzhľadom na to, že išlo o popis vnímania zmien vo fungovaní verejnoprávných médií zo strany Ľ. Machaja, pričom toto jeho vyjadrenie sa týkalo iba neurčito vymedzeného adresáta - „politických elít“ (čo je neurčitý pojem s neurčitým obsahom), nebolo nevyhnutné priniesť v príspevku aj reakciu zástupcu neurčito vymedzených „politických elít“ na toto vyjadrenie Ľ. Machaja.

V závere predmetného spravodajského príspevku redaktorka uviedla:

Redaktorka: „K zákonu o médiách veřejnej služby na Slovensku prišli viac ako tri stovky pripomienok, s ktorými sa aktuálne vysporiadáva ministerstvo kultúry. Medzinárodne združenie veřejnoprávných médií EBU kritizovala pôvodný návrh ako nebezpečný pre demokraciu. Žiada, aby ho Slovensko prispôbilo medzinárodným štandardom a pripravovanému právu Európskej únie. Z Prahy Katarína Vítková, RTVS.“

Redaktorka teda v závere spravodajského príspevku sprostredkovala negatívne hodnotenie navrhovaného zákona zo strany Medzinárodného združenia veřejnoprávných médií EBU a uviedla, že EBU „kritizovala pôvodný návrh ako nebezpečný pre demokraciu“, a že EBU „žiada, aby ho Slovensko prispôbilo medzinárodným štandardom a pripravovanému právu Európskej únie“, čo implikovalo, že podľa EBU je návrh zákona v rozpore s medzinárodnými štandardmi a pripravovaným právom Európskej únie.

Ako bolo uvedené vyššie vo všeobecných východiskách, názorovú pluralitu a vyváženosť je potrebné zabezpečiť najmä v spravodajských programoch, resp. príspevkoch, ktorých predmetom je téma, ktorú

možno považovať za záležitosť závažného politického sporu alebo za závažnú záležitosť súvisiacu s aktuálnou verejnou politikou, resp. závažný spor týkajúci sa verejnej politiky, pričom nejde iba o stranícku politiku, ale ide o politiku ponímanú v širokom zmysle ako správa vecí verejných (tzv. public policy).

Možno sa stotožniť s konštatovaním uvedeným v napadnutom rozhodnutí Rady, že téma zrušenia RTVS a jej nahradenia Slovenskou televíziou a rozhlasom a téma inštitucionálnych zmien vo fungovaní verejnoprávnych médií, **je záležitosťou závažného politického sporu, ako aj závažnou záležitosťou súvisiacou s aktuálnou verejnou politikou, resp. závažným sporom týkajúcim sa verejnej politiky.**

Možno sa tiež stotožniť s tým, že hlavná línia sporu, resp. hlavná os argumentácie v téme zrušenia RTVS a zásahov do fungovania verejnoprávnych médií sa nachádza medzi predkladateľmi, resp. zástancami návrhu zákona o STVR a kritikmi návrhu zákona, ktorí upozorňujú na jeho riziká, účelovosť a škodlivé dôsledky pre mediálny priestor a demokraciu. V príspevku však zazneli iba vyjadrenia jednej strany tohto sporu – kritikov návrhu zákona.

Možno sa stotožniť s konštatovaním uvedeným v napadnutom rozhodnutí Rady, že súčasťou „hlavnej línie“ sporu v predmetnom príspevku a dôležitými argumentmi uvedenými v rámci tejto línie boli vyhranene kritické vyjadrenia Reného Zavorala, že návrh zákona o zrušení RTVS je „*likvidace toho klasického systému veřejnoprávních médií*“, „*tvorba nového systému státních médií*“ a že má pocit, „*že tady se vracíme minimálně pětatřicet let spátky*“, a tiež aj hodnotenie Medzinárodného združenia verejnoprávnych médií EBU, že návrh zákona je „*nebezpečný pre demokraciu*“ a že je potrebné, „*aby ho Slovensko prispôbilo medzinárodným štandardom a pripravovanému právu Európskej únie*“, čo implikovalo, že podľa EBU je návrh zákona v rozpore s medzinárodnými štandardmi a pripravovaným právom Európskej únie.

Možno sa stotožniť s tým, že kritické vyjadrenia odvysielané v predmetnom príspevku týkajúce sa návrhu zákona boli hodnotiacimi úsudkami (názormi, resp. hodnoteniami týkajúcimi sa prospešnosti alebo škodlivosti návrhu zákona) a nie tvrdením faktov, resp. skutkovými tvrdeniami. V zmysle § 25 písm. b) zákona č. 264/2022 Z. z. úlohou a kompetenciou Rady v predmetnom správnom konaní nie je posudzovať opodstatnenosť kritických hodnotiacich úsudkov, ktoré odzneli v predmetnom príspevku. V zmysle rozhodnutí Európskeho súdu pre ľudské práva (napr. rozhodnutie *Lingens v. Rakúsko*) totiž hodnotiace úsudky požívajú vysokú mieru slobody prejavu. Úlohou Rady v predmetnom správnom konaní je však posúdiť, či skutočnosť, že v predmetnom spravodajskom príspevku boli odvysielané takéto kritické hodnotiace úsudky, resp. vyjadrenia, si vyžadovala aj odvysielanie reakcie druhej strany sporu, a to v tom istom spravodajskom príspevku.

Vyššie uvedené vyjadrenia sa týkali aktuálneho politického sporu medzi vládou koalíciou a opozíciou o budúcnosť a podobu verejnoprávnej televízie a rozhlasu a zároveň sa týkali závažného sporu týkajúceho sa verejnej politiky, kde na jednej strane boli politici vládnej koalície, ktorí iniciovali návrh zákona o zrušení RTVS, resp. osoby zastávajúce názor o potrebe zmeny fungovania verejnoprávnych médií a na druhej strane boli politici z opozície, predstavitelia alebo zamestnanci RTVS, prípadne novinári a osoby zaoberajúce sa médiami.

V rámci rešpektovania redakčnej slobody vysielateľa zakotvenej v § 16 ods. 1 zákona č. 264/2022 Z. z. nie je v predmetnom prípade vhodné, aby Rada výslovne stanovovala, ktorému konkrétnemu politikovi, ktorej konkrétnej osobe, ktorej konkrétnej strane alebo inštitúcii bolo potrebné dať vo vysielaní priestor na vyjadrenie.

Avšak možno sa stotožniť s konštatovaním uvedeným v napadnutom rozhodnutí Rady, že stanovisko niektorého z týchto politikov alebo z týchto osôb možno považovať za relevantné, resp. významné vo vzťahu k obsahu príspevku, ktorý obsahoval vyjadrené obavy z „*likvidace toho klasického systému*

verejnoprávnych médií“, „tvorba nového systému štátnych médií“ a že má pocit, „že tady se vracíme minimálně pětatřicet let spátky“, a tiež aj hodnotenie Medzinárodného združenia verejnoprávnych médií EBU, že návrh zákona je „nebezpečný pre demokraciu“ a že je potrebné, „aby ho Slovensko prispôbilo medzinárodným štandardom a pripravovanému právu Európskej únie“. Možno sa stotožniť s konštatovaním uvedeným v napadnutom rozhodnutí Rady, že stanovisko niektorého z politikov alebo osôb, ktorí iniciovali návrh zákona o zrušení RTVS alebo zastávali názor o potrebe zmeny fungovania verejnoprávnych médií, je relevantným a významným názorom druhej strany závažného vnútropolitického sporu, resp. druhej strany závažného sporu týkajúceho sa verejnej politiky. Nejde teda o nedôležitý alebo irelevantný názor irelevantného aktéra. Odvysielanie alebo sprostredkovanie takéhoto stanoviska v predmetnom spravodajskom príspevku by teda nebolo zbytočným, mechanickým alebo neprimeraným uplatnením požiadavky vyváženosti spravodajského programu.

V zmysle vyššie uvedených východísk posudzovania vyváženosti programu sa preto možno stotožniť s konštatovaním uvedeným v napadnutom rozhodnutí Rady, že vyjadrenie, resp. stanovisko niektorého z týchto politikov alebo niektorej z týchto osôb malo byť v predmetnom spravodajskom príspevku obsiahnuté, resp. sprostredkované. Ak nebolo možné zabezpečiť odvysielanie stanoviska niektorého z týchto politikov alebo osôb v čase vysielania predmetného spravodajského príspevku, vysielateľ mal zabezpečiť vyváženosť spravodajského príspevku iným spôsobom (použitím inej redakčnej techniky v rámci redakčnej slobody vysielateľa vyplývajúcej z § 16 ods. 1 zákona č. 264/2022 Z. z.). Ako jeden z príkladov zabezpečenia vyváženosti príspevku možno uviesť, že vysielateľ mohol stanovisko niektorého z týchto politikov sprostredkovať iným spôsobom (napr. zreprodukovaním alebo odcitovaním stanoviska niektorého z týchto politikov alebo niektorej z týchto osôb, ktoré bolo zverejnené v inom spravodajskom zdroji).

* * *

Ako vyplýva z vyššie uvedeného, Rada ako odvolací orgán má k dispozícii päť spôsobov, ako môže o odvolaní rozhodnúť:

- a) odvolanie zamietne pre neprípustnosť alebo preto, lebo bolo podané oneskorene;
- b) odvolanie zamietne pre bezdôvodnosť a prvostupňové rozhodnutie potvrdí;
- c) odvolaniu vyhovie a napadnuté rozhodnutie zruší;
- d) odvolaniu vyhovie, napadnuté rozhodnutie zruší a vec vráti na nové konanie a rozhodnutie;
- e) odvolaniu vyhovie a napadnuté rozhodnutie zmení. Pri zmene rozhodnutia môže odvolací orgán zmeniť nielen výrokovú časť, ale aj odôvodnenie, prípadne ich časti.

Na základe vyššie uvedeného možno konštatovať, že napadnuté rozhodnutie Rady č. RL/59/2024 nevykazuje žiadne právne ani logické vady, ktoré by mohli mať vplyv na jeho zákonnosť a rovnako ani postup prvostupňového orgánu v predmetnom správnom konaní nevykazuje žiadne chyby, ktoré by mohli mať vplyv na zákonnosť napadnutého rozhodnutia. Na základe vyššie uvedeného možno tiež konštatovať, že napadnuté rozhodnutie Rady č. RL/59/2024 vychádzalo z presne zisteného skutkového stavu veci, zo správneho právneho posúdenia veci, bolo teda vydané na základe správnych skutkových a právnych záverov, a bolo náležité odôvodnené.

Na základe vyššie uvedeného sa možno plne stotožniť s napadnutým rozhodnutím Rady č. RL/59/2024 zo dňa 18. 12. 2024, z ktorého vyplýva, že tým, že predmetný spravodajský príspevok „V Prahe debatovali o verejnoprávnosti“ bol odvysielaný v programe *Správy RTVS* na programovej službe Jednotka dňa 5. 4. 2024 o cca 19:00 hod. bez toho, aby príspevok obsahoval alebo sprostredkoval vyjadrenie alebo stanovisko predkladateľov alebo zástancov tohto návrhu zákona, účastník konania Slovenská televízia a rozhlas **nezabezpečil objektivnosť a nestrannosť spravodajského programu a tým porušil § 25 písm. b) zákona č. 264/2022 Z. z.**

Možno sa tiež plne stotožniť s tým, že v predmetnom prípade bola sloboda prejavu účastníka konania (vysielateľa) obmedzená v dôsledku vyvodenia administratívnoprávnej zodpovednosti za porušenie povinnosti vysielateľa zabezpečiť objektivnosť a nestrannosť spravodajského programu, sledujúc legitímny cieľ - **ochranu práva verejnosti byť objektívne a nestranne informovaný o veciach verejného záujmu a o spoločensky relevantných témach**, pričom toto právo možno podradiť pod „**práva iných**“ v zmysle čl. 26 ods. 4 Ústavy SR a čl. 10 ods. 2 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd. Podobne aj Európsky súd pre ľudské práva v rozhodnutí vo veci *NIT S.R.L. v. Moldavsko* (rozhodnutie Veľkej komory z 5. 4. 2022) uviedol, že účelom sankcie uloženej vysielateľovi bola „*potreba zachovať prístup verejnosti k nestrannému, dôveryhodnému a rozmanitému politickému prejavu prostredníctvom televíznych spravodajských programov*“, pričom „*cieľ zásahu v tomto prípade bol legitímny podľa tretej vety článku 10 ods. 1*“ Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „Dohovor“) a zásah (sankcia a obmedzenie slobody prejavu vysielateľa) „*zodpovedal legitímnemu cieľu ochrany „práv iných“, na ktorý odkazuje druhý odsek článku 10*“ Dohovoru. Európsky súd pre ľudské práva v rozhodnutí vo veci *ATV Zrt v. Maďarsko* (rozhodnutie z 28. 4. 2020) uviedol, že opatrenie obmedzujúce slobodu prejavu vysielateľa „*bolo určené na zabezpečenie práva verejnosti na vyvážené a nezaújaté informovanie o veciach verejného záujmu v spravodajských programoch, a teda sledovalo cieľ „ochrany práv iných“*“. Európsky súd pre ľudské práva taktiež v rozhodnutí vo veci *Animal Defenders International v. Spojené kráľovstvo* (rozhodnutie Veľkej komory z 22. 4. 2013) uviedol, že obmedzenie slobody prejavu s cieľom zachovania nestrannosti vysielania o veciach verejného záujmu „*zodpovedá legitímnemu cieľu ochrany „práv iných“, na ktorý odkazuje druhý odsek článku 10*“ Dohovoru.

Čo sa týka posúdenia primeranosti (proporcionality) udelenej sankcie (upozornenia na porušenie zákona), možno sa stotožniť so záverom, že zohľadniac celkové spracovanie a obsah predmetného programu, povinnosť odvysielania stanoviska oboch strán závažného politického sporu alebo oboch strán sporu týkajúceho sa otázky verejnej politiky v predmetnom spravodajskom príspevku nepredstavuje neprimeraný zásah do tvorby a vysielania spravodajstva. Upozornenie na porušenie zákona ako najmiernejšia sankcia za porušenie ustanovenia § 25 písm. b) zákona č. 264/2022 Z. z. je preto obmedzením práva vysielateľa na slobodu prejavu a šírenie informácií, ktoré je z ústavného hľadiska primerané, proporcionálne a nevyhnutné v demokratickej spoločnosti na ochranu práv a slobôd iných. Uloženú sankciu (upozornenie na porušenie zákona), možno preto považovať za plne odôvodnenú.

Kedže neboli zistené dôvody, pre ktoré by bolo potrebné napadnuté rozhodnutie zmeniť alebo zrušiť, je potrebné **odvolanie zamietnuť** a napadnuté rozhodnutie Rady č. RL/59/2024 zo dňa 18. 12. 2024 **potvrdiť**.

Z toho dôvodu je potrebné, aby Rada odvolanie účastníka konania voči napadnutému rozhodnutiu zamietla, tak, ako je uvedené v návrhu uznesenia.

* * *

ZÁVER:

Na základe uvedených skutočností Kancelária Rady pripravila vyššie uvedený návrh uznesenia.